

Οικονομικές Εξελίξεις και Κρατικός Προϋπολογισμός 2024-2026

Οκτώβριος 2023

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Η οικονομική αβεβαιότητα λόγω των γεωπολιτικών εξελίξεων συνεχίζεται. Με γνώμονα τη διασφάλιση της δημοσιονομικής σταθερότητας, ώστε να είμαστε σε θέση να αντιμετωπίσουμε τυχόν προκλήσεις, ο Προϋπολογισμός του 2024 και το ΜΔΠ 2024-2026, ετοιμάστηκε έχοντας ως βασικές προτεραιότητες:

- *το δημοσιονομικό ισοζύγιο να είναι πλεονασματικό,*
- *τη συγκράτηση της απασχόλησης στον Δημόσιο Τομέα,*
- *τη μείωση του δημόσιου χρέους μεσοπρόθεσμα,*
- *την υλοποίηση σημαντικών έργων υποδομής με σημαντική προστιθέμενη αξία, με ιδιαίτερη έμφαση την προώθηση συγχρηματοδοτούμενων έργων και έργων του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΣΑΑ),*
- *την προώθηση της πράσινης μετάβασης και του ψηφιακού μετασχηματισμού,*
- *τη δημιουργία συνθηκών βιώσιμης ανάπτυξης σε βασικούς τομείς της οικονομίας, και*
- *τη διατήρηση ενός εύρωστου χρηματοπιστωτικού συστήματος.*

ΜΕΣΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ 2024-2026

Σύμφωνα με το βασικό μακροοικονομικό σενάριο, οι προοπτικές της κυπριακής οικονομίας μεσοπρόθεσμα παραμένουν θετικές, ωστόσο με σημαντικό βαθμό αβεβαιότητας.

Μετά την περαιτέρω βελτίωση το 2022 σε σχέση με το 2021, η οικονομία παρουσιάζει επιβράδυνση το 2023, λόγω των σημαντικών προκλήσεων που αντιμετωπίζει η παγκόσμια οικονομία και του συνεχιζόμενου πολέμου Ρωσίας – Ουκρανίας, με τον ρυθμό ανάπτυξης να επιταχύνεται και πάλι το 2024-2026.

- Ο ρυθμός ανάπτυξης προβλέπεται να ανέλθει γύρω στο 2,9% το 2024, ενώ για τα έτη 2025 και 2026 αναμένεται να κυμανθεί στο 3,1% και 3,2%, αντίστοιχα.
- Ο ρυθμός πληθωρισμού (ΔΤΚ) για το 2024 προβλέπεται να περιορισθεί στο 2,5%, ενώ για τα έτη 2025 και 2026 προβλέπεται να μειωθεί στο 2,0%.
- Το ποσοστό ανεργίας αναμένεται να μειωθεί γύρω στο 5,8% του εργατικού δυναμικού το 2024, και ακολούθως το 2025 να περιορισθεί στο 5,3% και το 2026 να μειωθεί περαιτέρω στο 5,0%.
- Το έλλειμμα στο Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών αναμένεται να σημειώσει βελτίωση και να μειωθεί ως ποσοστό του ΑΕΠ στο -9,2% το 2024, -8,6% το 2025 και -8,0% το 2026.
- Αντίστοιχα, η Καθαρή Επενδυτική Θέση αναμένεται να βελτιωθεί ως ποσοστό του ΑΕΠ, παρά τα ελλείμματα στο Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών.

ΜΕΣΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ
ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ 2024-2026

	2022 (Εκτίμηση)	2023 (Πρόβλεψη)	2024 (Πρόβλεψη)	2025 (Πρόβλεψη)	2026 (Πρόβλεψη)
Ρυθμός ανάπτυξης ΑΕΠ (%)	5,6	2,4	2,9	3,1	3,2
Ποσοστό ανεργίας	6,8	6,4	5,8	5,3	5,0
Πληθωρισμός (ΔΤΚ, %)	8,4	3,8	2,5	2,0	2,0
Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών (% του ΑΕΠ)	-9,1	-9,6	-9,2	-8,6	-8,0
Καθαρή Επενδυτική Θέση (% του ΑΕΠ)	-105,3	-100,7 (2023Τ1)	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε

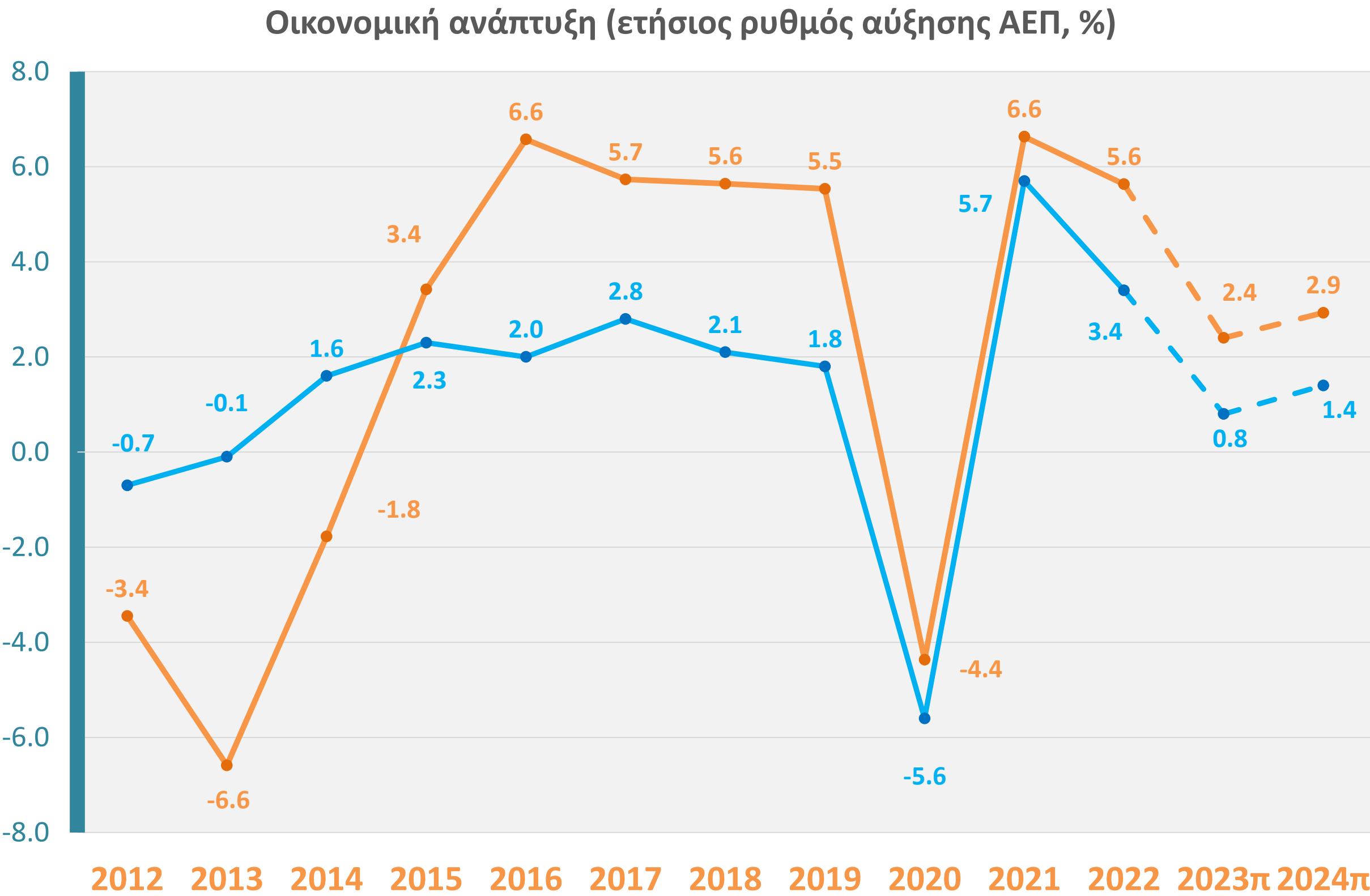
Οικονομικές Εξελίξεις

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΡΥΘΜΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

«Μετά τη συρρίκνωση την περίοδο 2012-2014, η κυπριακή οικονομία ανέκαμψε και αναπτύχθηκε με μέσο όρο (μ.ο.) 5,4% την περίοδο 2015-2019. Ανάκαμψη παρατηρήθηκε και στην οικονομία της ΕΕ με μέσο όρο ανάπτυξης 2,1% για την περίοδο 2014-2019. Η οικονομία το 2024 προβλέπεται να επιταχυνθεί με ρυθμό ανάπτυξης 2,9% σε σύγκριση με 2,4% τον προηγούμενο χρόνο.»

Ευρωπαϊκή Ένωση (μ.ο.)

Κύπρος

Προβλέψεις Επιτροπής

Προβλέψεις ΥπΟικ

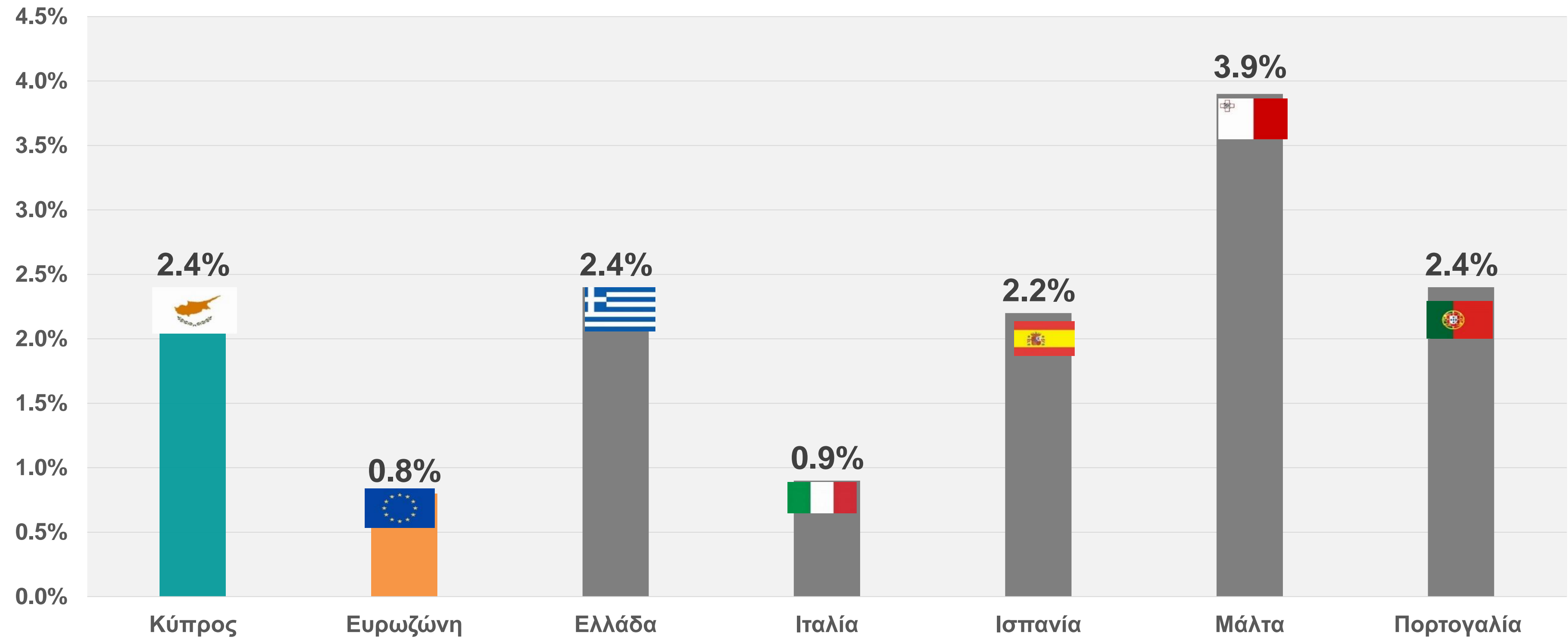
Πηγή: Υπουργείο Οικονομικών και European Commission Summer 2023 interim Forecast

ΡΥΘΜΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

«Ο ρυθμός ανάπτυξης για το 2023
προβλέπεται πάνω από τον μέσο όρο της
Ευρωζώνης.»

Ρυθμός
Ανάπτυξης
ΑΕΠ 2023, %

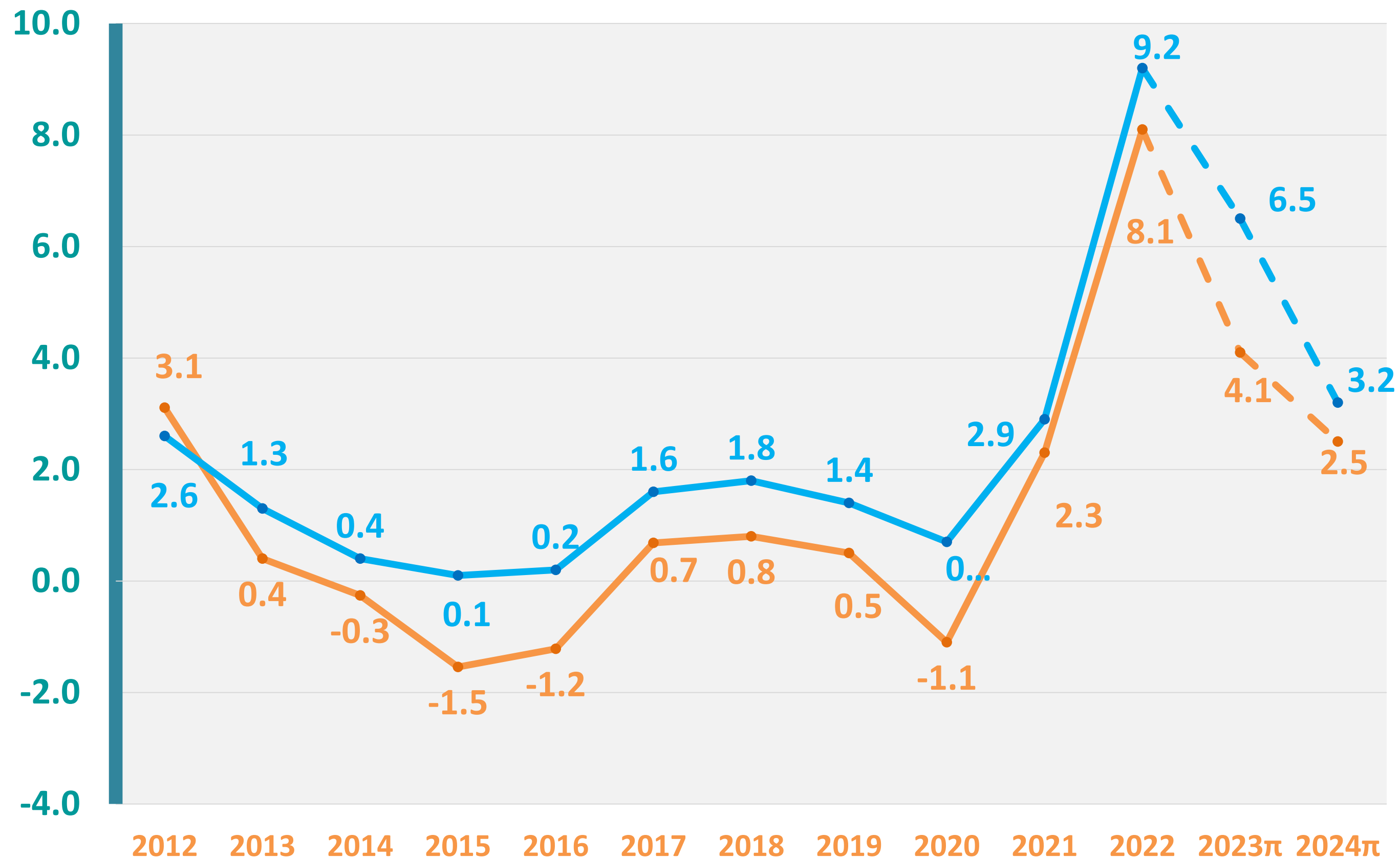

Πηγή: European Commission, Summer and Spring
2023

ΠΛΗΘΩΡΙΣΜΟΣ

Πληθωρισμός (HICP, %)

«Το 2023 αναμένεται σημαντική αποκλιμάκωση του πληθωρισμού, με τις τιμές των καυσίμων και του ηλεκτρισμού να σταθεροποιούνται και οι αυξήσεις να μεταφέρονται στις τιμές των υπόλοιπων αγαθών / υπηρεσιών (αύξηση δομικού πληθωρισμού). Το 2024 ο πληθωρισμός προβλέπεται να σημειώσει αποκλιμάκωση και να περιορισθεί στο 2,5% σε σύγκριση με 4,1% τον προηγούμενο χρόνο. Ακολούθως, ο πληθωρισμός αναμένεται να μειωθεί στο 2% κατά τα έτη 2025-2026.»

Ευρωπαϊκή Ένωση (μ.ο.)

Κύπρος

Προβλέψεις Επιτροπής

Προβλέψεις ΥπΟικ

Πηγή: Υπουργείο Οικονομικών και European Commission Summer 2023 interim Forecast

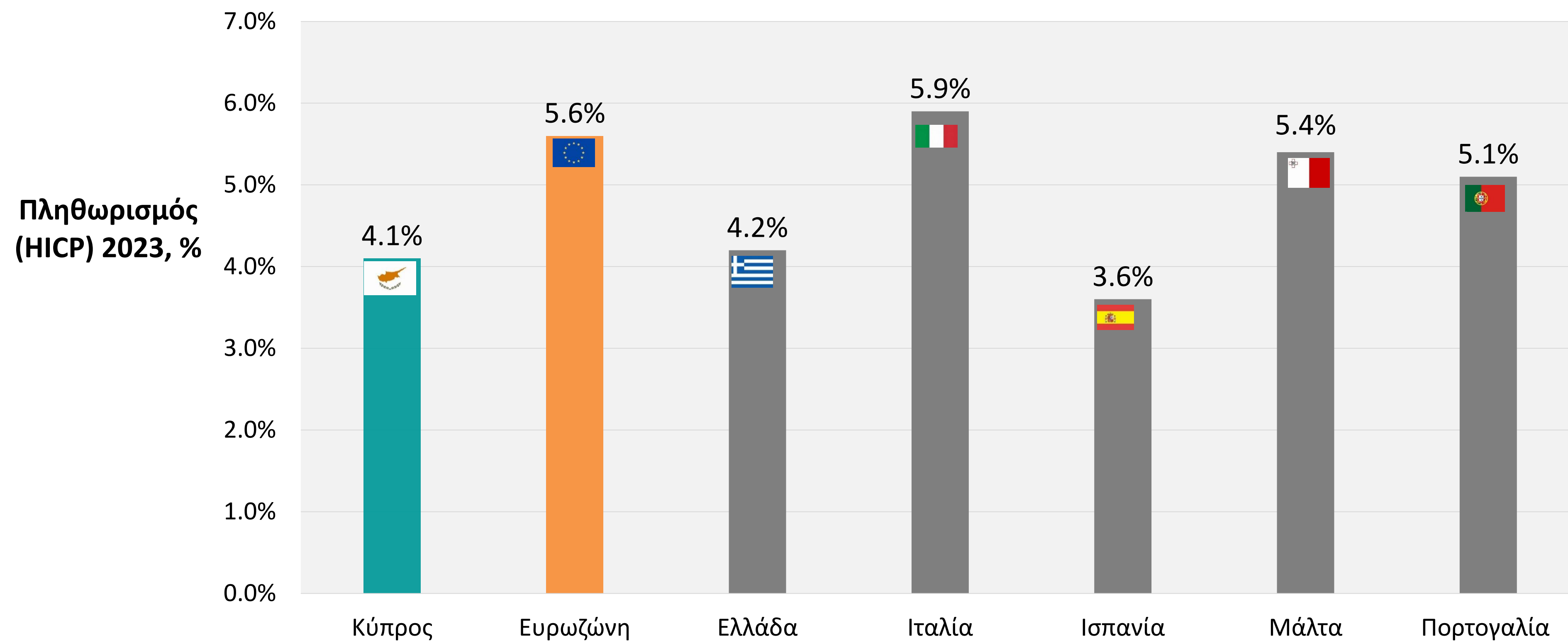
ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ / ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ 2023

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΠΛΗΘΩΡΙΣΜΟΣ

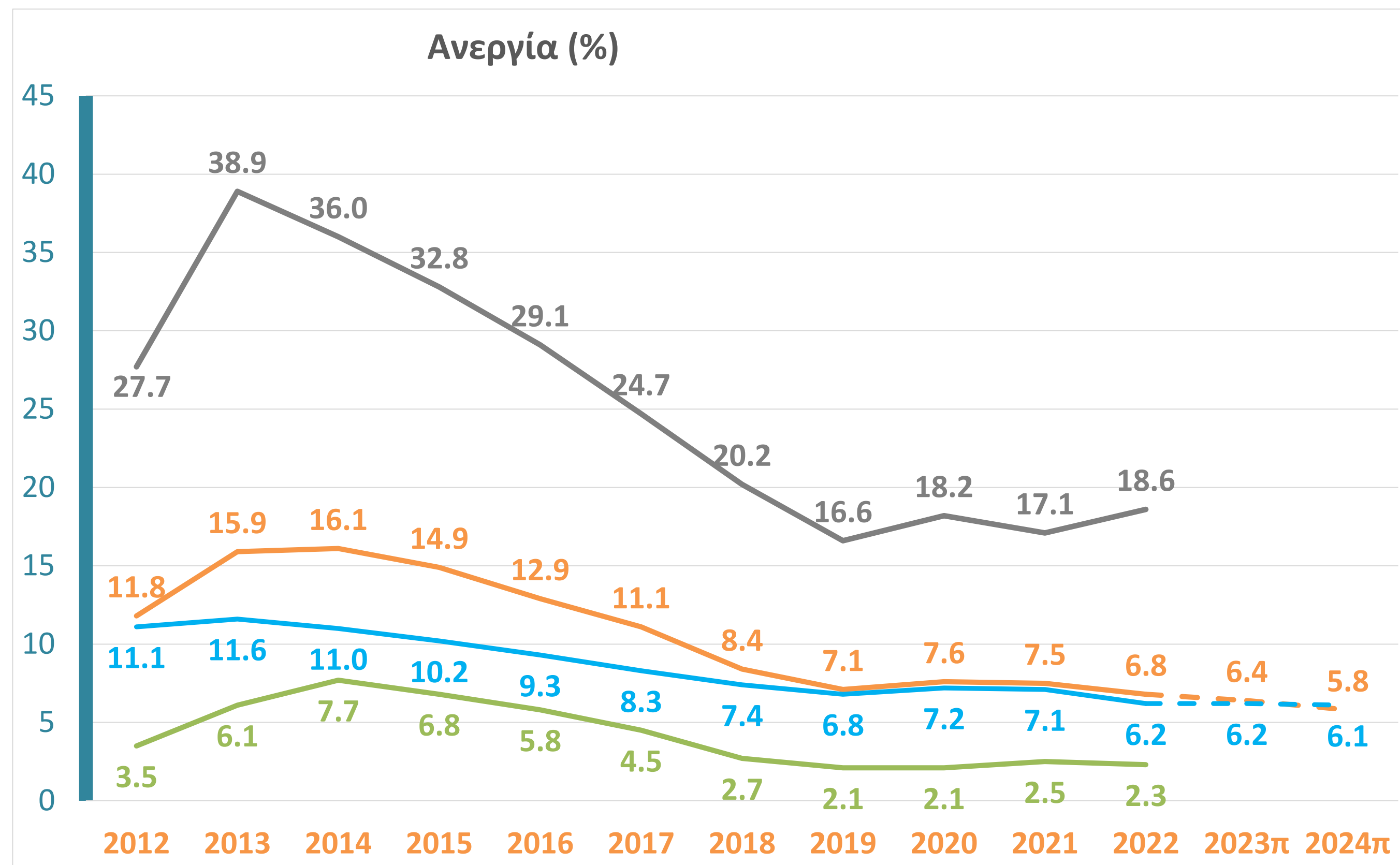
«Ο πληθωρισμός για το 2023
προβλέπεται κάτω από τον μέσο
όρο της Ευρωζώνης.»

Πηγή: Υπουργείο Οικονομικών και European
Commission Summer and Spring 2023

ΑΝΕΡΓΙΑ

«Διαχρονική βελτίωση της αγοράς εργασίας από το 2013 με διακοπή την περίοδο της πανδημίας. Από το 2021, η αγορά εργασίας συνέχισε να βελτιώνεται και η ανεργία σημείωσε περαιτέρω μείωση, τάση η οποία αναμένεται να συνεχιστεί τα επόμενα χρόνια. Συγκεκριμένα, το 2024 προβλέπεται ότι η ανεργία θα περιορισθεί στο 5,8% του εργατικού δυναμικού σε σύγκριση με 6,4% τον προηγούμενο χρόνο.»

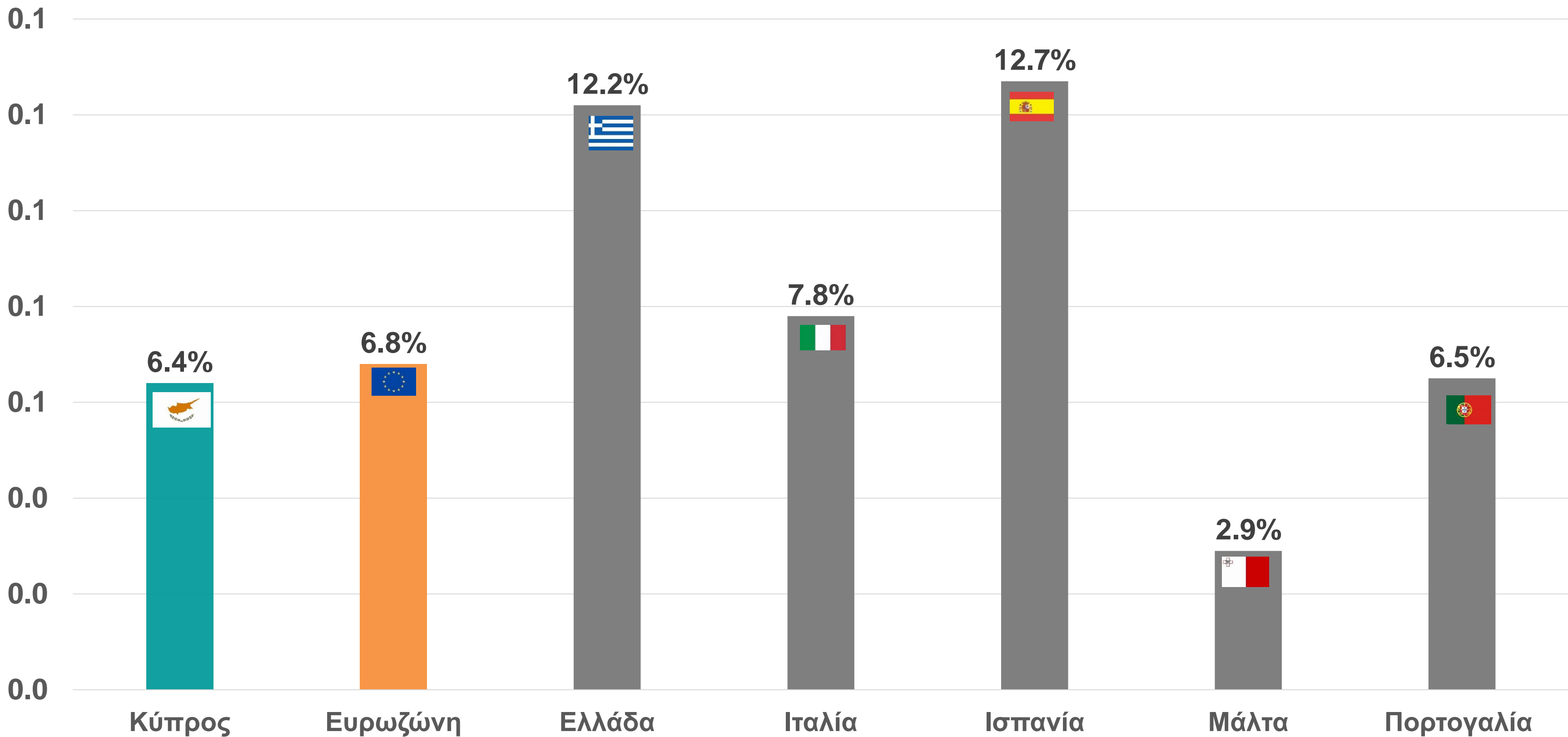
Πηγή: Υπουργείο Οικονομικών και European Commission Spring 2023 Forecast

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

«Η ανεργία σε χαμηλότερο επίπεδο από τον μέσο όρο της ευρωζώνης.»

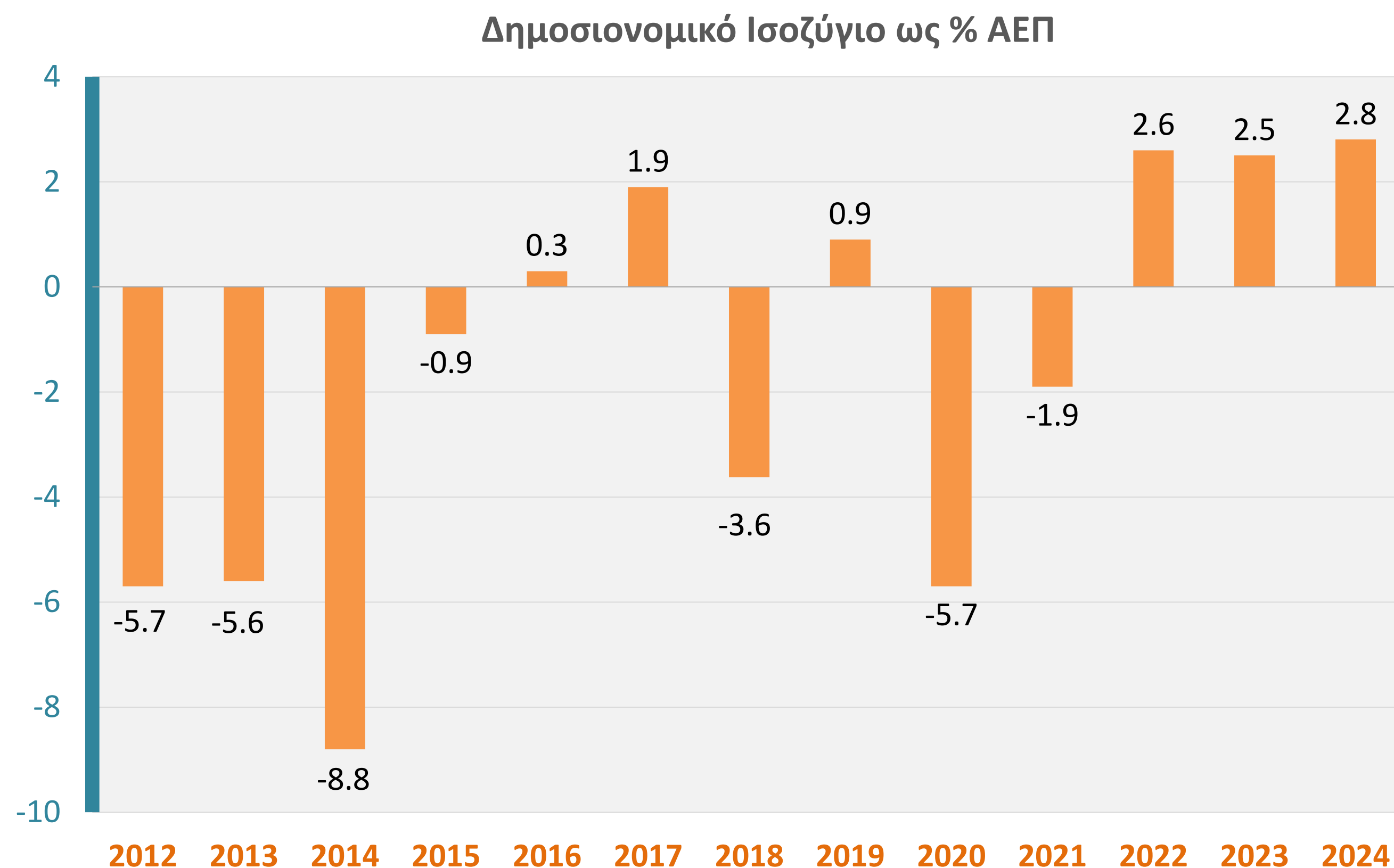
Ποσοστό
Ανεργίας
2023, %

Πηγή: European Commission, Spring 2023

ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΙΣΟΖΥΓΙΟ

«Το δημοσιονομικό ισοζύγιο το 2022 ήταν πλεονασματικό φθάνοντας το 2,6% του ΑΕΠ, μετά από δύο χρόνια δημοσιονομικών ελλειμμάτων ύψους 5,7% και 1,9% κατά την περίοδο της πανδημίας. Η σημαντική βελτίωση οφείλεται κυρίως στην αυξημένη οικονομική δραστηριότητα, τη συνετή δημοσιονομική πολιτική και την απόσυρση της πλειονότητας των μέτρων στήριξης της οικονομίας προς αντιμετώπιση των επιπτώσεων της πανδημίας. Το 2024 προβλέπεται ότι το δημοσιονομικό ισοζύγιο θα παραμείνει πλεονασματικό και να φθάσει το 2,8% του ΑΕΠ σε σύγκριση με εκτίμηση ύψους 2,5% τον προηγούμενο χρόνο.»

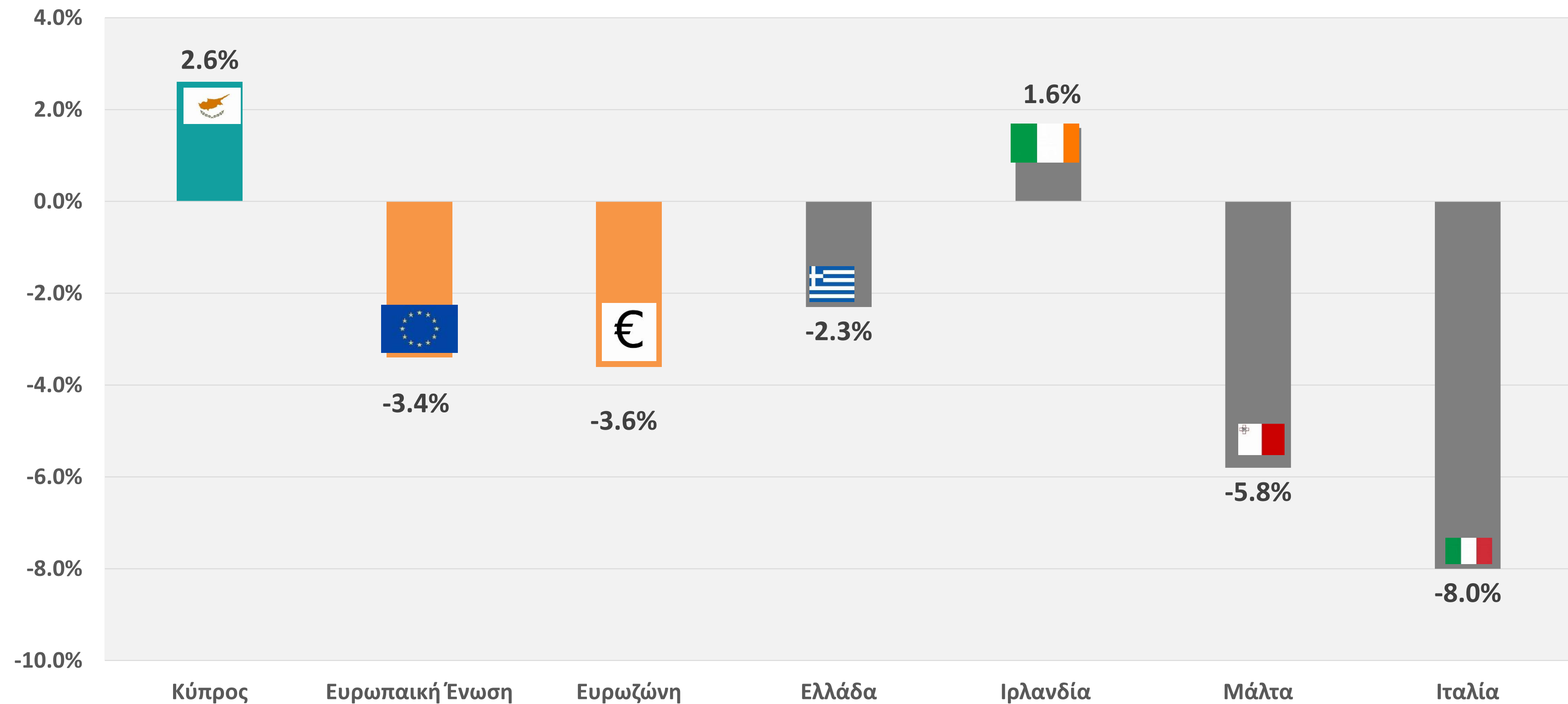
Πηγή: Υπουργείο Οικονομικών / Στατιστική Υπηρεσία

ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΙΣΟΖΥΓΙΟ

«Το 2022 δημοσιονομικό πλεόνασμα, σε σύγκριση με έλλειμμα κατά μέσο όρο στην Ευρωζώνη και στην Ευρωπαϊκή Ένωση.»

Δημοσιονομικό
Ισοζύγιο - 2022 %
του ΑΕΠ

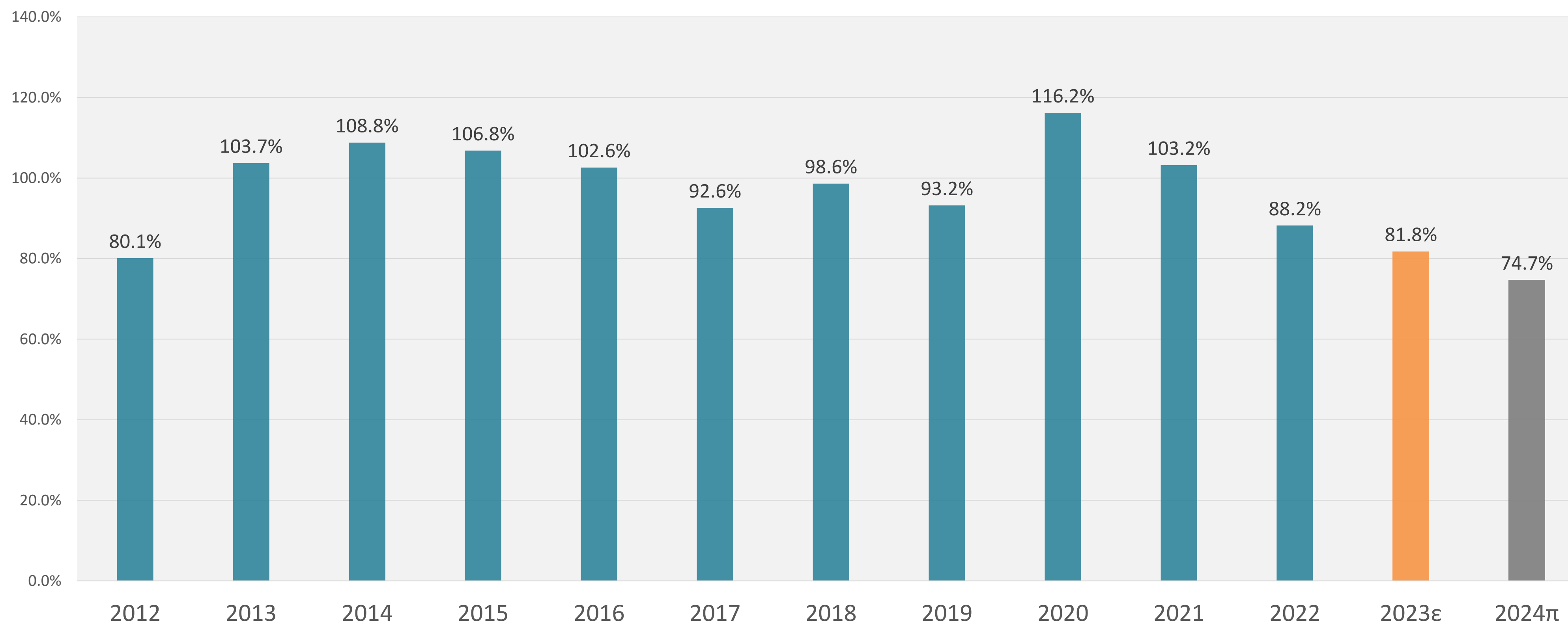

Πηγή: Eurostat

ΔΗΜΟΣΙΟ ΧΡΕΟΣ

«Σημαντική μείωση του δημόσιου χρέους ως ποσοστό του ΑΕΠ το 2023 κατά 6,4 ποσοστιαίες μονάδες, και πρόβλεψη για σταθερή πτωτική πορεία μεσοπρόθεσμα.»

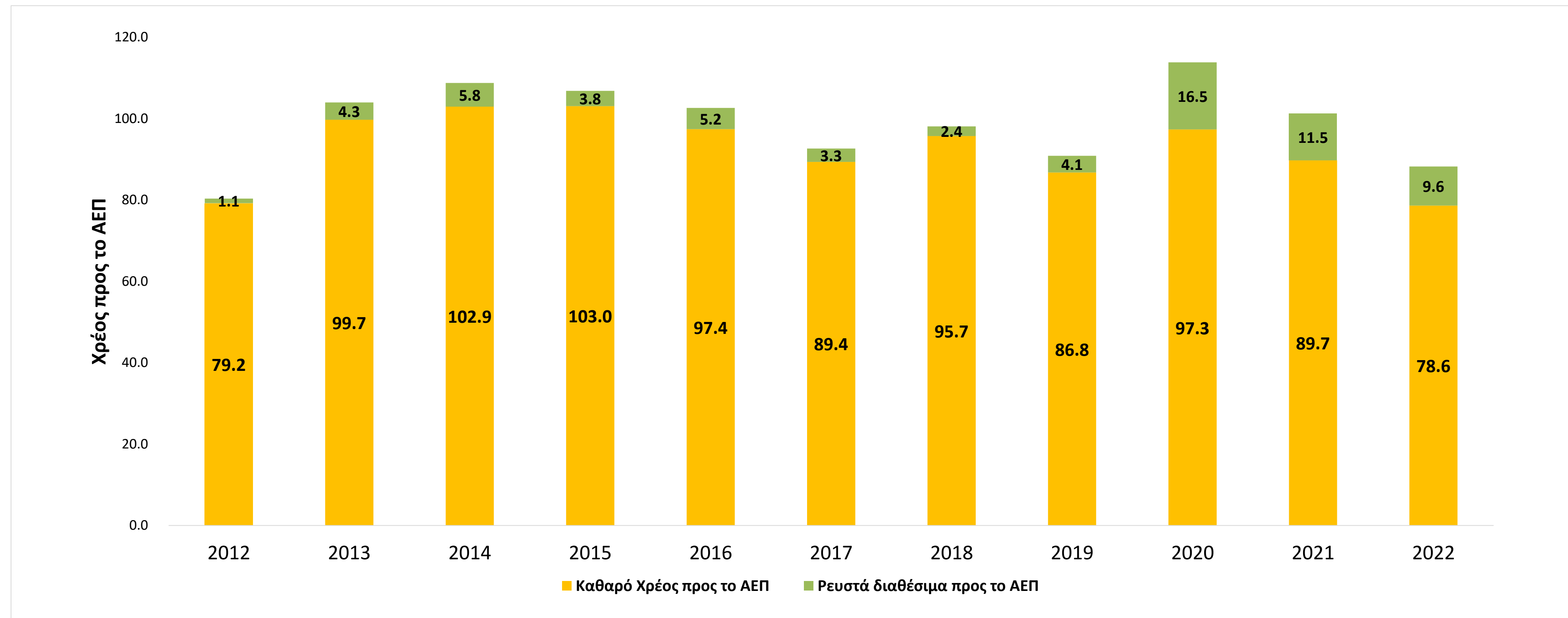

Πηγή: Υπουργείο Οικονομικών

ΚΑΘΑΡΟ ΔΗΜΟΣΙΟ ΧΡΕΟΣ ΠΡΟΣ ΑΕΠ

«Το καθαρό δημόσιο χρέος στο χαμηλότερο επίπεδο των τελευταίων ετών. Ισχυρά αποθέματα της τάξης του 10% του ΑΕΠ για αντιμετώπιση τυχόν νέων προκλήσεων.»

Πηγή: Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου και
Γραφείο Διαχείρισης Δημόσιου Χρέους

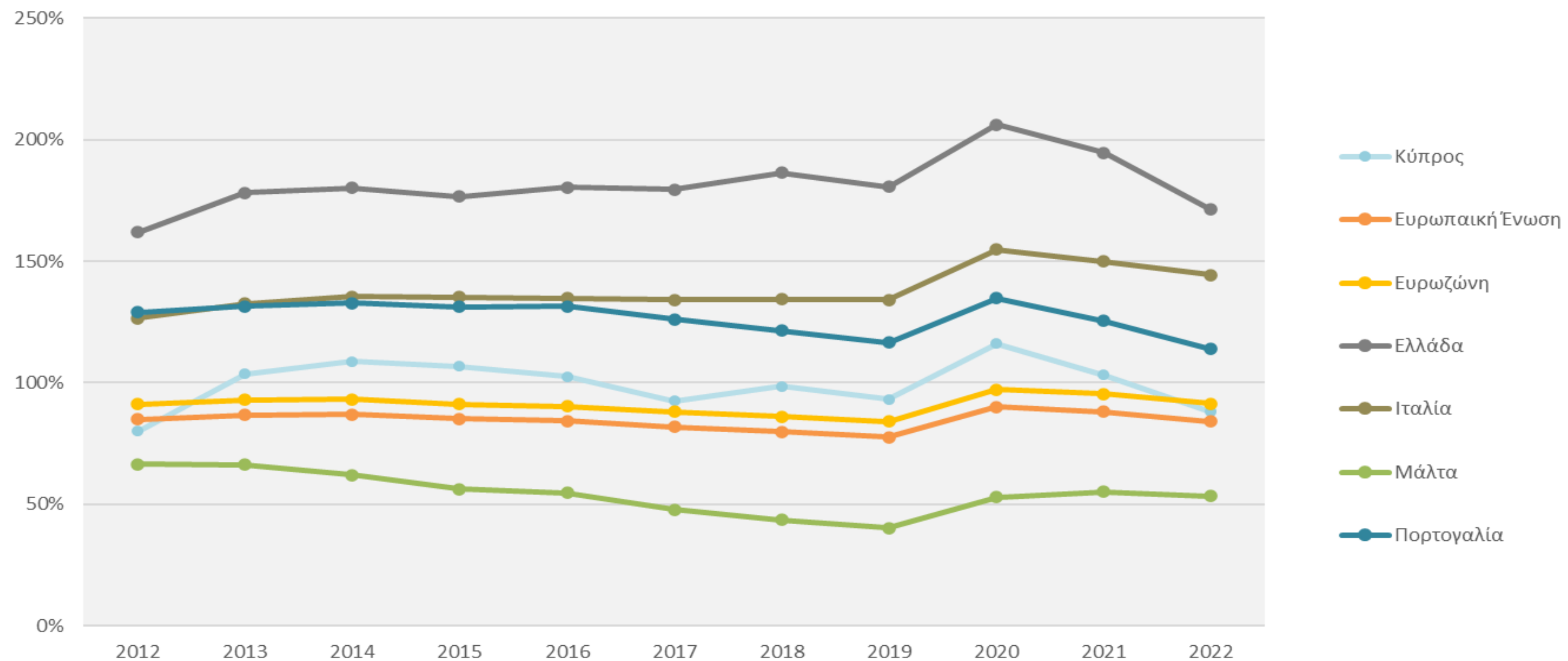
15

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΔΗΜΟΣΙΟ ΧΡΕΟΣ

«Αυξημένο δημόσιο χρέος ως προς ΑΕΠ σε όλη την Ευρωζώνη και ΕΕ27.»

Πηγή: Eurostat

16

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΠΙΣΤΟΛΗΠΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

«Όλοι οι οίκοι αξιολόγησης
κατατάσσουν την Κύπρο στην
επενδυτική κατηγορία.»

Βελτίωση Εμπιστοσύνης από τις Αγορές (Σεπτέμβριος 2023)				
Οίκος αξιολόγησης	Μακροπρόθεσμο χρέος	Βραχυπρόθεσμο χρέος	Προοπτική	Τελευταία αξιολόγηση
DBRS	BBB (high)	R-1(low)	Σταθερή	29/09/2023
Fitch	BBB	F2	Σταθερή	16/06/2023
Moody's	Baa2	(P) P-2	Σταθερή	29/09/2023
Standard & Poor's	BBB	A-2	Θετική	01/09/2023

- Η μακροοικονομική σταθερότητα, ισχυρά δημόσια οικονομικά και η βελτίωση της σταθερότητας του χρηματοπιστωτικού συστήματος, το κλειδί για περαιτέρω αναβάθμιση της πιστοληπτικής ικανότητας της Κυπριακής Δημοκρατίας.
- Τον Σεπτέμβριο του 2023 οι οίκοι Moody's και DBRS αναβάθμισαν το αξιόχρεο του μακροπρόθεσμου ομολόγου της ΚΔ κατά δύο βαθμίδες, από Ba1 σε Baa2, και κατά μια βαθμίδα από "BBB-" σε "BBB", αντίστοιχα. Ο οίκος Fitch αναβάθμισε το αξιόχρεο του μακροπρόθεσμου ομολόγου κατά μια βαθμίδα στο «BBB» και ο οίκος S&P's επιβεβαίωσε την πιστοληπτική ικανότητα στο «BBB» διαμορφώνοντας την προοπτική από σταθερή σε θετική.

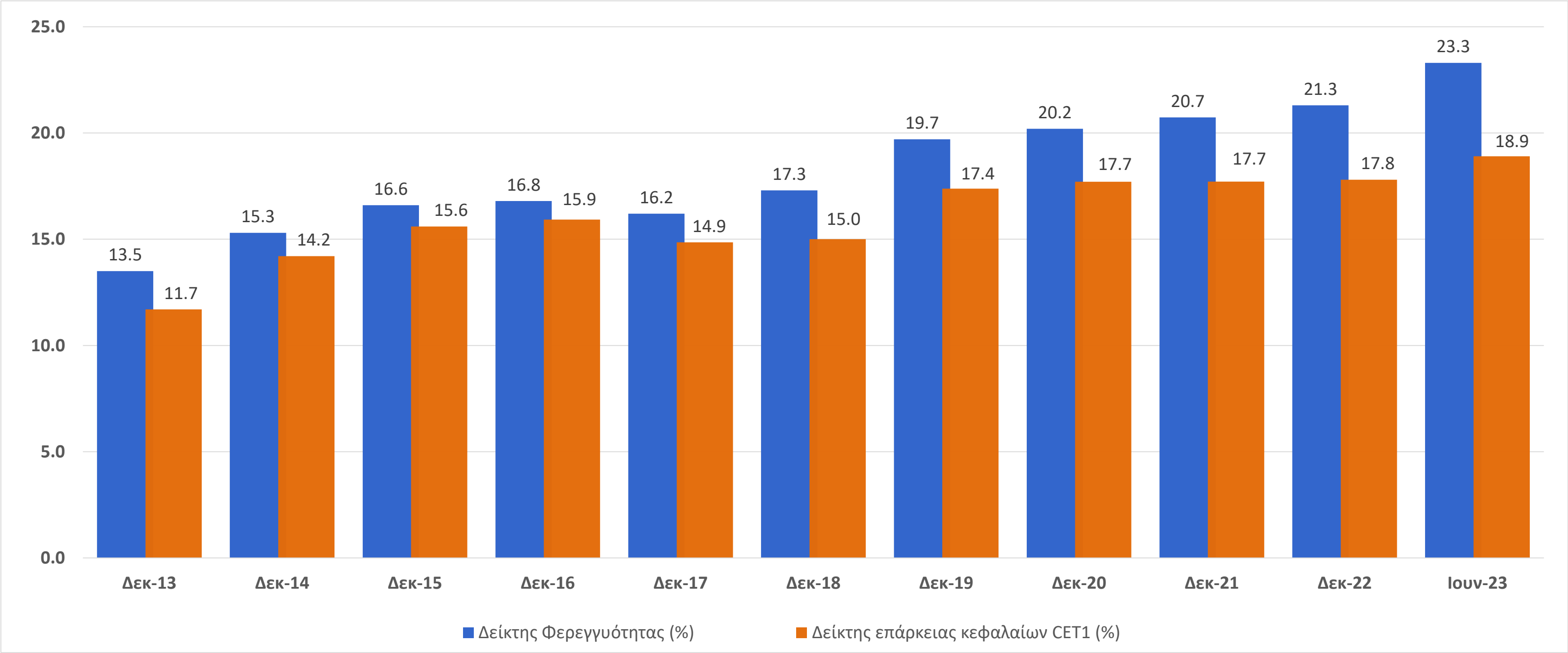
ΑΠΟΔΟΣΕΙΣ ΟΜΟΛΟΓΩΝ ΤΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

- ΚΟΣΤΟΣ ΔΑΝΕΙΣΜΟΥ

- Οι αποδόσεις των ομολόγων της ΚΔ ακολουθούν ανοδική πορεία, όπως συμβαίνει και με τις αποδόσεις των υπόλοιπων κρατών μελών της ΕΕ.
- Η βελτίωση της πιστοληπτικής ικανότητας της ΚΔ αναμένεται να συνδράμει στην αύξηση της εμπιστοσύνης των επενδυτών και στη συγκράτηση του κόστους δανεισμού από τις διεθνείς αγορές.
- Μολονότι οι αποδόσεις αναμένεται να διατηρηθούν σε υψηλά επίπεδα κατά το προσεχές μέλλον, εντούτοις η επίδραση στο μέσο κόστος δανεισμού δεν θα είναι μεγάλη λόγω του ότι το χρέος που αποπληρώνεται στα επόμενα δύο χρόνια ήδη φέρει υψηλό επιτόκιο.
- Εάν όμως παρατηρηθεί συνέχιση της αύξησης των επιτοκίων ή διατήρησή τους σε υψηλά επίπεδα σε βάθος χρόνου, τότε ο αντίκτυπος στο κόστος δανεισμού θα γίνει πιο σημαντικός.

ΔΕΙΚΤΕΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑΚΗΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ (%) - ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΤΡΑΠΕΖΙΚΟ ΤΟΜΕΑ

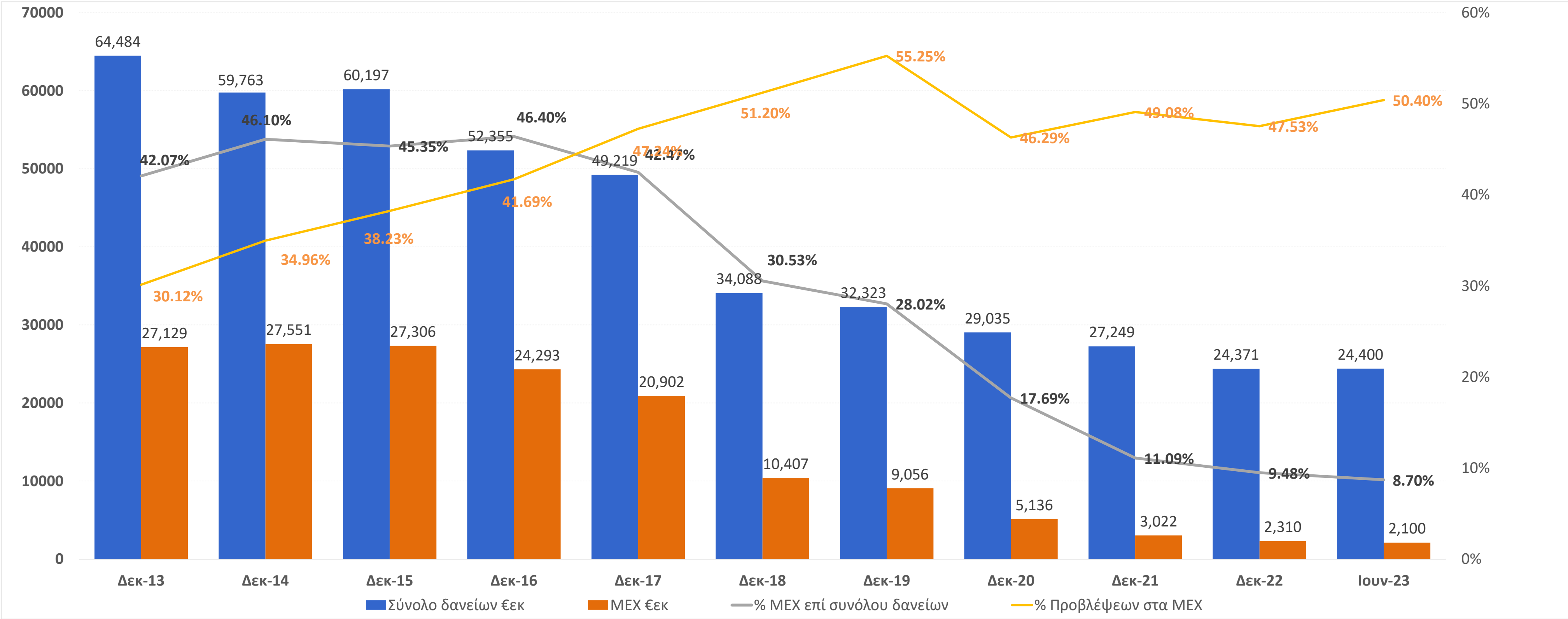
Δείκτης φερεγγυότητας : Περιλαμβάνει το CET1 κεφάλαιο και επιπλέον κεφάλαιο που απομειώνεται μόνο κατά την εξυγίανση/εκκαθάριση τραπεζικού ιδρύματος (gone-concern capital).

Δείκτης κεφαλαίων CET1 : το κεφάλαιο υψηλότερης ποιότητας που απορροφά ζημιές άμεσα ώστε το τραπεζικό ίδρυμα να συνεχίζει τις δραστηριότητές του (going-concern capital)

Πηγή:
Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου

ΜΗ ΕΞΥΠΗΡΕΤΟΥΜΕΝΕΣ ΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ

Πηγή:
Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ

«Σημαντική πρόοδος τα τελευταία χρόνια στην ενίσχυση της ευρωστίας του τραπεζικού τομέα, ο οποίος παραμένει ανθεκτικός, με επαρκή κεφάλαια και ρευστότητα.»

Ο δείκτης **κεφαλαιακής επάρκειας** στο σύνολο του τραπεζικού συστήματος το τέταρτο τρίμηνο του 2022 ανήλθε στο 21.3% πάνω από τον μέσο όρο της ΕΕ (19,5%), ενώ το δεύτερο τρίμηνο του 2023, αυξήθηκε στο 23.3%.

Η **ρευστότητα** παρέμεινε σε ικανοποιητικά επίπεδα το 2022, κυρίως λόγω της αύξησης των καταθέσεων, με τον δείκτη κάλυψης ρευστότητας (LCR) και τον δείκτη καθαρής σταθερής χρηματοδότησης (NSFR) να υπερβαίνουν σημαντικά την ελάχιστη κανονιστική απαίτηση.

ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ

«Σημαντική πρόοδος τα τελευταία χρόνια στην ενίσχυση της ευρωστίας του τραπεζικού τομέα, ο οποίος παραμένει ανθεκτικός, με επαρκή κεφάλαια και ρευστότητα.»

Το περιβάλλον αυξανόμενων επιτοκίων έχει οδηγήσει την **κερδοφορία** των τραπεζών σε πολύ υψηλά επίπεδα το πρώτο τρίμηνο του 2023, σε σύγκριση με το πολύ μικρό ποσοστό κέρδους το 2021 και ένα ζημιογόνο 2020.

Οι **Μη Εξυπηρετούμενες Χορηγήσεις (ΜΕΧ)** συνεχίζουν να σημειώνουν βελτίωση εντός του τραπεζικού τομέα, με τον δείκτη να μειώνεται από 46,4% το 2016 σε 8,7% το δεύτερο τρίμηνο του 2023. Παραμένει εντούτοις ένα από τα υψηλότερα στην ΕΕ, και πάνω από τον μέσο όρο της ΕΕ (1,8%). Η διατήρηση ενός λειτουργικού πλαισίου εκπονήσεων, θα συμβάλλει στην περαιτέρω μείωσή του.

ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ

«Σημαντική πρόοδος τα τελευταία χρόνια στην ενίσχυση της ευρωστίας του τραπεζικού τομέα, ο οποίος παραμένει ανθεκτικός, με επαρκή κεφάλαια και ρευστότητα.»

Η σημαντική μείωση οφείλεται κυρίως στις πωλήσεις / μεταφορές δανειακών χαρτοφυλακίων εκτός του τραπεζικού τομέα σε εταιρείες εξαγοράς πιστώσεων, καθώς και σε αποπληρωμές δανείων, σε επιτυχημένες αναδιαρθρώσεις που ολοκληρώνουν την περίοδο επιτήρησης και αναταξινομούνται ως εξυπηρετούμενα δάνεια, σε διαγραφές χορηγήσεων και σε διακανονισμούς χρεών μέσω ανταλλαγής ακινήτων.

***Κρατικός Προϋπολογισμός 2024
και ΜΔΠ 2024-2026***

ΚΥΡΙΟΤΕΡΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

- *Ανάκαμψη από την Ρώσο-Ουκρανική κρίση, περιλαμβανομένης της αντιμετώπισης των προκλήσεων που δημιουργεί ο πληθωρισμός.*
- *Διατήρηση υγιών δημόσιων οικονομικών με σκοπό την αντιμετώπιση μελλοντικών προκλήσεων.*
- *Συνέχιση της πτωτικής πορείας του δημόσιου χρέους ως ποσοστού του ΑΕΠ.*
- *Ενίσχυση της πράσινης οικονομίας, του ψηφιακού μετασχηματισμού και της έρευνας και καινοτομίας, με έμφαση στην υλοποίηση μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, και χρηματοδοτούμενων έργων από άλλα Έυρωπαϊκά Ταμεία.*
- *Συνέχιση/ έναρξη σημαντικών έργων και δράσεων όπως, μεγάλων οδικών/ κατασκευαστικών έργων, υδατικών έργων, έργων ηλεκτρονικής διακυβέρνησης/ψηφιοποίησης που χρηματοδοτούνται από εθνικούς πόρους.*
- *Υλοποίηση διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων (πχ Τοπικής Αυτοδιοίκησης, Δημόσιας Υπηρεσίας και Δικαιοσύνης), έτσι ώστε να τεθούν υγιείς βάσεις για ανάκαμψη και δημιουργία θέσεων εργασίας, μέσα σε συνθήκες κοινωνικής συνοχής.*

ΚΥΡΙΟΤΕΡΟΙ ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ

- Συνέχιση ή και επιβολή νέων κυρώσεων στη Ρωσία και τη Λευκορωσία, με άμεσες και έμμεσες επιπτώσεις στην ευρωπαϊκή οικονομία, συμπεριλαμβανομένης της Κύπρου. Οι επιπτώσεις αυτές περιλαμβάνουν τη σημαντική αύξηση του πληθωρισμού, ο οποίος διαβρώνει το πραγματικό εισόδημα των πολιτών, με αρνητικές επιπτώσεις στην κατανάλωση και στα έσοδα του κράτους.
- Περαιτέρω αύξηση των επιτοκίων οδηγώντας σε επιβράδυνση της οικονομικής ανάπτυξης, με συνεπακόλουθο τη μείωση των κρατικών εσόδων.
- Επιβάρυνση των δημόσιων οικονομικών από το ΓεΣΥ, κυρίως μέσω μεταφοράς υποχρεώσεων του ΓεΣΥ στον κρατικό προϋπολογισμό ή/και μη ανάληψης υποχρεώσεων που προβλέπεται από το ΓεΣΥ από το σφαιρικό προϋπολογισμό του ΟΑΥ.
- Από τις ενδεχόμενες υποχρεώσεις σε βάρος της Δημοκρατίας που δύναται να προκύψουν από δικαστικές υποθέσεις που εκκρεμούν ενώπιον της Δικαιοσύνης και αφορούν υποθέσεις σε σχέση με αποφάσεις της Αρχής Εξυγίανσης των Χρηματοπιστωτικών Ιδρυμάτων.
- Επιπτώσεις από τυχόν αύξηση των μεταναστευτικών ροών.
- Επιβάρυνση των δημόσιων δαπανών λόγω συνεπειών από την κλιματική αλλαγή όπως φυσικές καταστροφές και ανάγκη για αποζημιώσεις στον γεωργικό τομέα.
- Ανάγκη για επιπρόσθετα κοινωνικά μέτρα στήριξης του πληθυσμού λόγω των συνεχόμενων πληθωριστικών πιέσεων.

ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΣΟΔΩΝ ΚΡΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

2021 – 2026 (σε εκ. ευρώ)

«Αυξητική τάση των κρατικών εσόδων, ως αποτέλεσμα των θετικών προοπτικών της κυπριακής οικονομίας κατά το 2024-2026, αλλά και της βελτίωσης της φοροεισπρακτικής ικανότητας.»

	Πραγματικά Έσοδα 2021	Πραγματικά Έσοδα 2022	Αναθεωρημένα Έσοδα 2023	Προϋπολ. Έσοδα 2024	Προϋπολ. Έσοδα 2025	Προϋπολ. Έσοδα 2026
	€εκ.	€εκ.	€εκ.	€εκ.	€εκ.	€εκ.
ΑΜΕΣΟΙ ΦΟΡΟΙ	2.659	3.016	3.458	3.656	3.834	3.985
% ετήσιας μεταβολής		13,4%	14,7%	5,7%	4,9%	3,9%
ΕΜΜΕΣΟΙ ΦΟΡΟΙ	3.172	3.579	4.093	4.398	4.651	4.906
% ετήσιας μεταβολής		12,8%	14,4%	7,4%	5,8%	5,5%
ΑΛΛΑ ΕΣΟΔΑ	1.006	1.028	1.150	1.329	1.336	1.380
% ετήσιας μεταβολής		2,2%	11,8%	15,6%	0,6%	3,3%
ΣΥΝΟΛΟ	6.837	7.622	8.701	9.383	9.821	10.271
% ετήσιας μεταβολής		11,5%	14,2%	7,8%	4,7%	4,6%
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	1.897	1.637	1.538	1.902	1.891	1.902
% ετήσιας μεταβολής		-13,7%	-6,0%	23,7%	-0,5%	0,5%
Χορηγίες (από ευρωπαϊκούς πόρους)	306	420	326	509	568	628
Δάνεια	1.591	1.216	1.212	1.392	1.324	1.273
ΣΥΝΟΛΟ ΕΣΟΔΩΝ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ	8.734	9.259	10.239	11.284	11.712	12.173
% ετήσια μεταβολή		6,0%	10,6%	10,2%	3,8%	3,9%

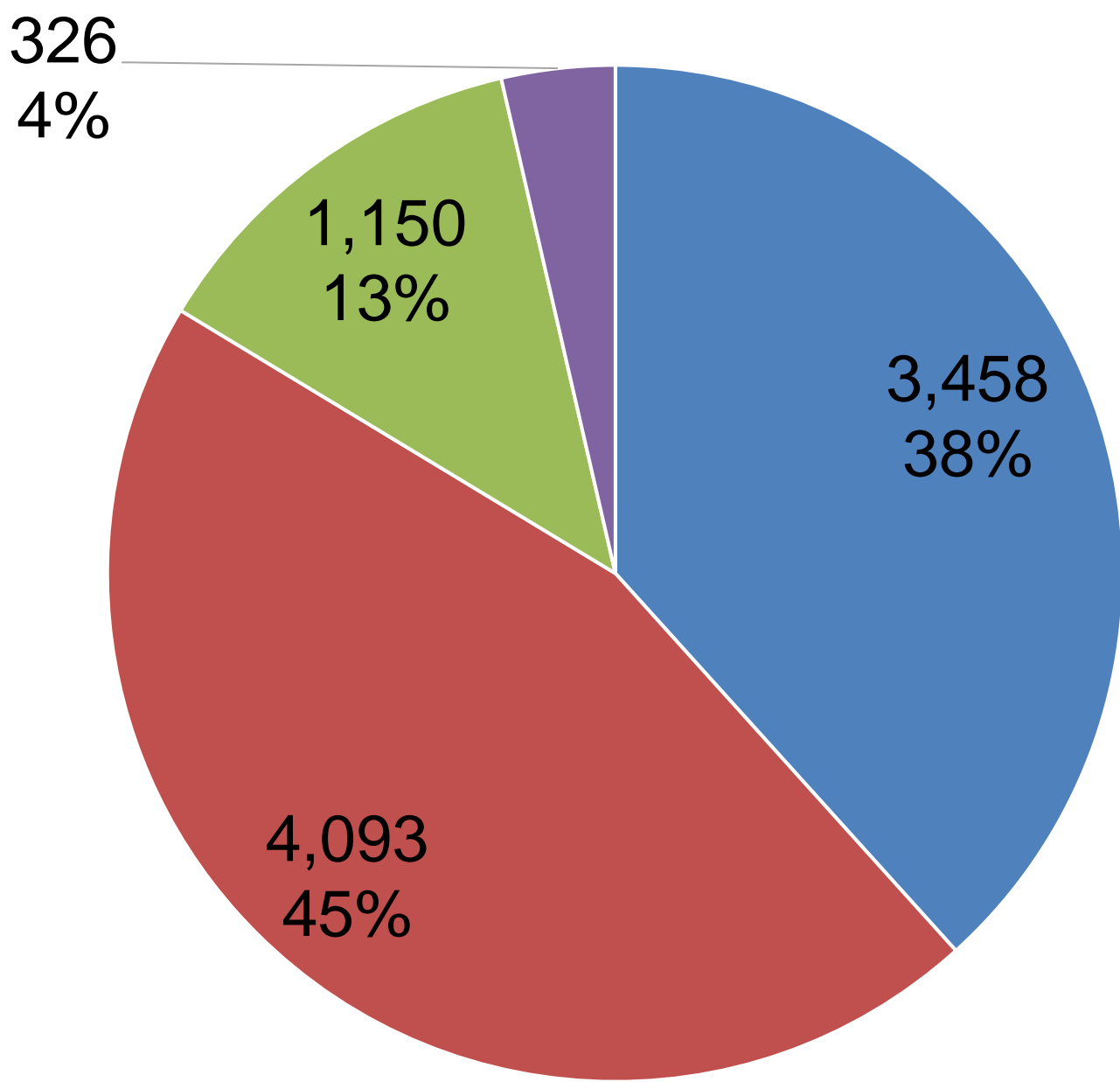
* Συμπεριλαμβανομένων των
Εσόδων από Δανεισμό

ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΣΟΔΩΝ ΚΡΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

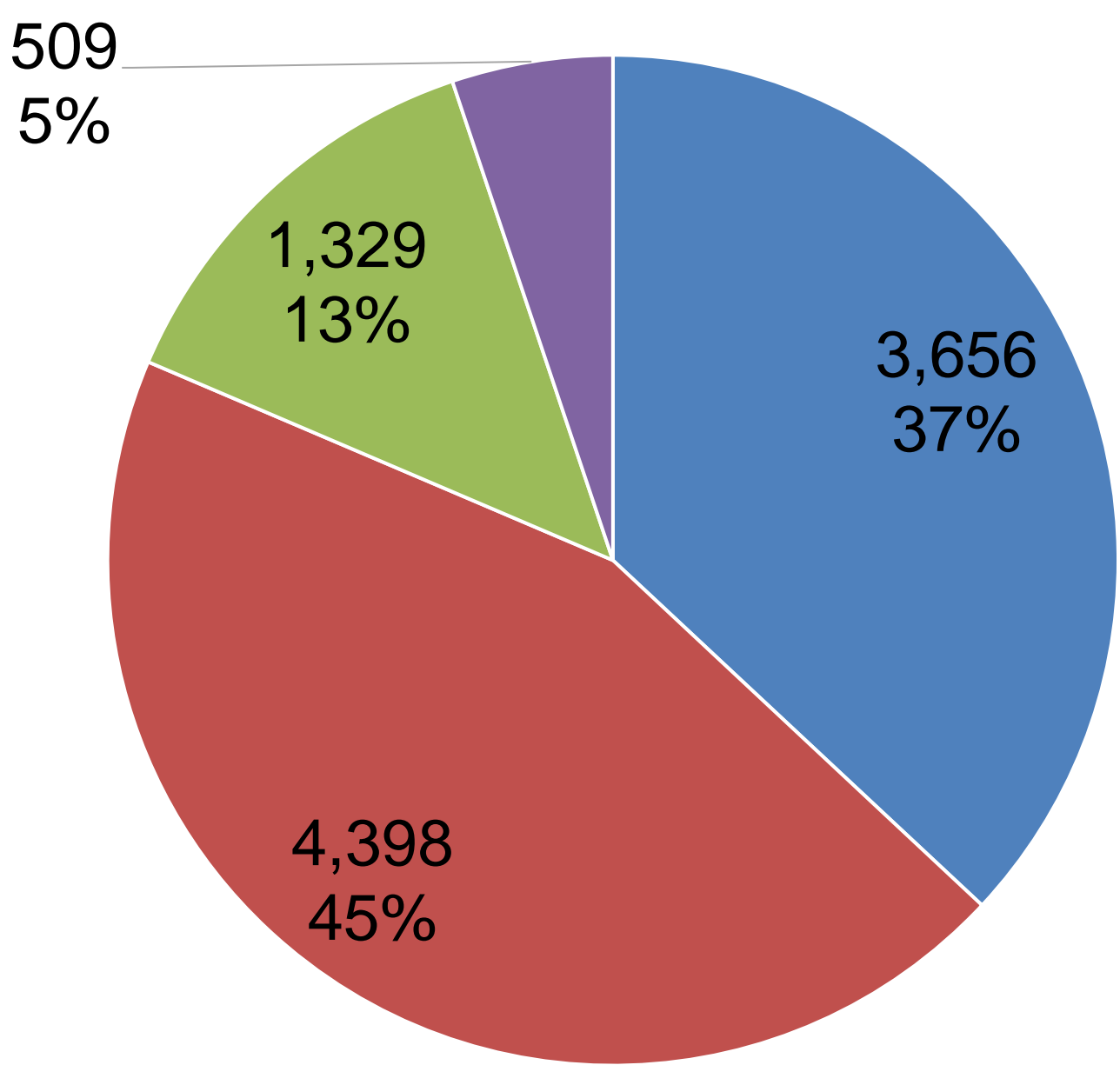
(σε εκ. ευρώ)

Αναθεωρημένα Έσοδα 2023

■ Άμεσοι Φόροι ■ Έμμεσοι Φόροι ■ Άλλα Έσοδα ■ Χορηγίες

Προϋπολογιζόμενα Έσοδα 2024

■ Άμεσοι Φόροι ■ Έμμεσοι Φόροι ■ Άλλα Έσοδα ■ Χορηγίες

* Εξαιρουμένων των Εσόδων
από Δανεισμό

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΠΟΥ ΕΝΙΣΧΥΟΥΝ ΕΣΟΔΑ ΚΑΙ ΤΑ ΕΠΙΠΕΔΑ ΕΙΣΠΡΑΞΗΣ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ

ΕΡΓΟ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗΣ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΜΕΝΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

- Η εκκαθάριση φορολογιών εταιρειών έχει ενταθεί ακόμα περισσότερο και βρίσκεται μέχρι και το φορολογικό έτος 2020 και εκκρεμεί μόνο η εκκαθάριση του 2021.
- Κατά το α' εξάμηνο του 2023 επιβλήθηκαν περίπου 400 χιλιάδες φορολογίες σε φυσικά και νομικά πρόσωπα μετά από εκκαθάριση ύψους €70εκ πληρωτέου φόρου εισοδήματος και €33εκ επιστρεπτέου φόρου εισοδήματος.

ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΑ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΜΕ ΜΕΙΩΜΕΝΟ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗ Φ.Π.Α. 5%

- Εντατικοποιήθηκαν οι επιτόπιοι έλεγχοι σε σπίτια και διαμερίσματα και εντοπίστηκαν μη συμμορφωμένα πρόσωπα και κινήθηκε η διαδικασία ανάκτησης περίπου €40εκ Φ.Π.Α., συμπεριλαμβανμένου ποσού που προέκυψε από οικειοθελή συμμόρφωση.
- Η εκστρατεία έχει ενισχύσει τα ποσοστά φορολογικής συμμόρφωσης

ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΔΗΛΩΣΗΣ, ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΟΦΕΙΛΗΣ ΚΑΙ ΕΥΚΟΛΟΙ ΤΡΟΠΟΙ ΕΞΟΦΛΗΣΗΣ

- Οι αυτοματοποιήσεις στη Δήλωση Εισοδήματος στο σύστημα TAXISnet έκανε πιο εύκολο τον υπολογισμό φόρου εισοδήματος/ΓεΣΥ/έκτακτης εισφοράς για την άμυνα.
- Η φορολογική οφειλή δημιουργείται αυτόματα με την οριστική υποβολή της δήλωσης ξεκινώντας από τις εταιρείες πριν 2 χρόνια και με τα άτομα φέτος, με αποτέλεσμα οι φορολογούμενοι να οδηγούνται με σύνδεσμο για άμεση εξόφληση είτε με πιστωτική/χρεωστική κάρτα είτε μέσω ηλεκτρονικής τράπεζας

ΕΝΤΑΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗ ΕΙΣΠΡΑΚΤΙΚΩΝ ΜΕΤΡΩΝ

- Τοποθέτηση εμπράγματος βάρους (MEMO) σε ακίνητη περιουσία, δέσμευση τραπεζικών λογαριασμών, ποινική δίωξη για οφειλές Φ.Π.Α..

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΑΠΑΝΩΝ

(περιλαμβανομένων αποπληρωμών δανείων και τόκων)

«Στόχευση στην υλοποίηση σημαντικών έργων υποδομής, προώθηση της πράσινης μετάβασης και του ψηφιακού μετασχηματισμού, δημιουργώντας παράλληλα συνθήκες βιώσιμης ανάπτυξης.»

Ομάδα Λογαριασμών		Πραγματικές Δαπάνες 2022 €εκ.	Π/Υ 2023 €εκ.	Προσχέδιο Π/Υ 2024 €εκ.	Σύγκριση 2024 / 2023 (% ετήσιας μεταβολής)	Προσχέδιο Π/Υ 2025 €εκ.	Σύγκριση 2025 / 2024 (% ετήσιας μεταβολής)	Προσχέδιο Π/Υ 2026 €εκ.	Σύγκριση 2026 / 2025 (% ετήσιας μεταβολής)
02	Δαπάνες Προσωπικού	2.905,7	3.232,3	3.689,0	14,1%	3.880,8	5,2%	3.993,9	2,9%
03	Λειτουργικές Δαπάνες	1.048,1	1.093,4	1.168,5	6,9%	1.186,5	1,5%	1.222,5	3,0%
04	Μεταβιβάσεις	3.243,4	3.198,5	3.709,7	16,0%	3.732,8	0,6%	3.743,8	0,3%
05	Άλλα Συγχρηματοδοτούμενα Έργα και Σχέδια	133,0	376,9	462,2	22,6%	450,9	-2,4%	383,0	-15,1%
06	Δαπάνες για Τόκους	497,7	484,2	923,2	90,7%	954,6	3,4%	1.012,2	6,0%
07	Δαπάνες Κεφαλαίου	99,1	152,6	176,3	15,5%	157,8	-10,5%	118,7	-24,8%
08	Έργα Υπό κατασκευή	271,5	446,7	454,8	1,8%	392,6	-13,7%	352,0	-10,3%
10	Αποπληρωμές Δανείων	1.958,1	1.521,3	2.456,0	61,4%	1.875,0	-23,7%	2.254,8	20,3%
11	Επενδύσεις	0,4	10,6	1,1	-89,6%	1,1	0,0%	1,1	0,0%
ΣΥΝΟΛΟ		10.157	10.516,5	13.040,8	24,0%	12.632	-3,1%	13.082	3,6%

Το σύνολο των €13.040,8 εκ. για το 2024 κατανέμεται σε:

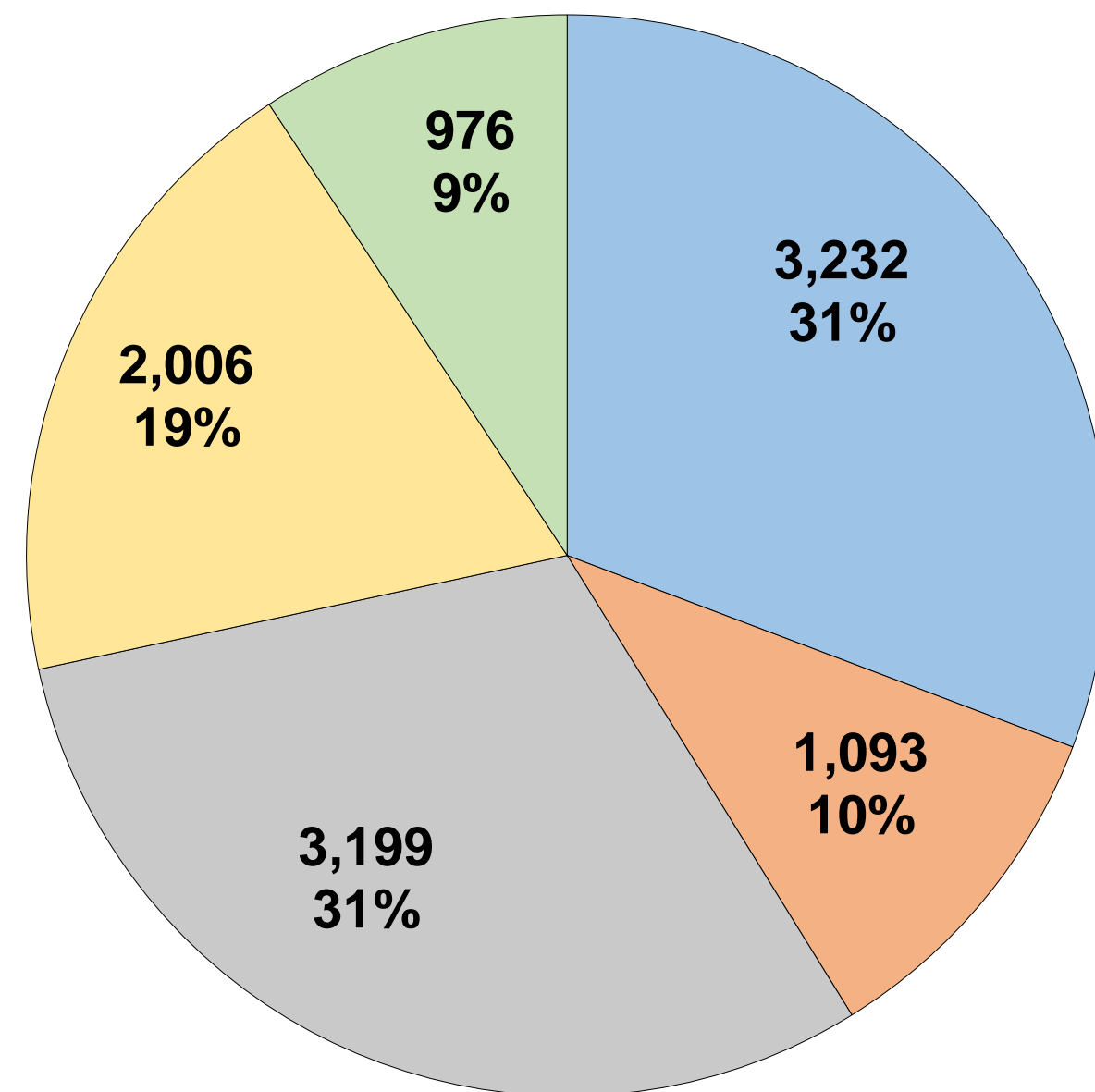
Πάγιο Ταμείο €4.340,8 εκ. , Τακτικές Δαπάνες €7.221,1 εκ. ,
και Αναπτυξιακές Δαπάνες €1.478,8 εκ..

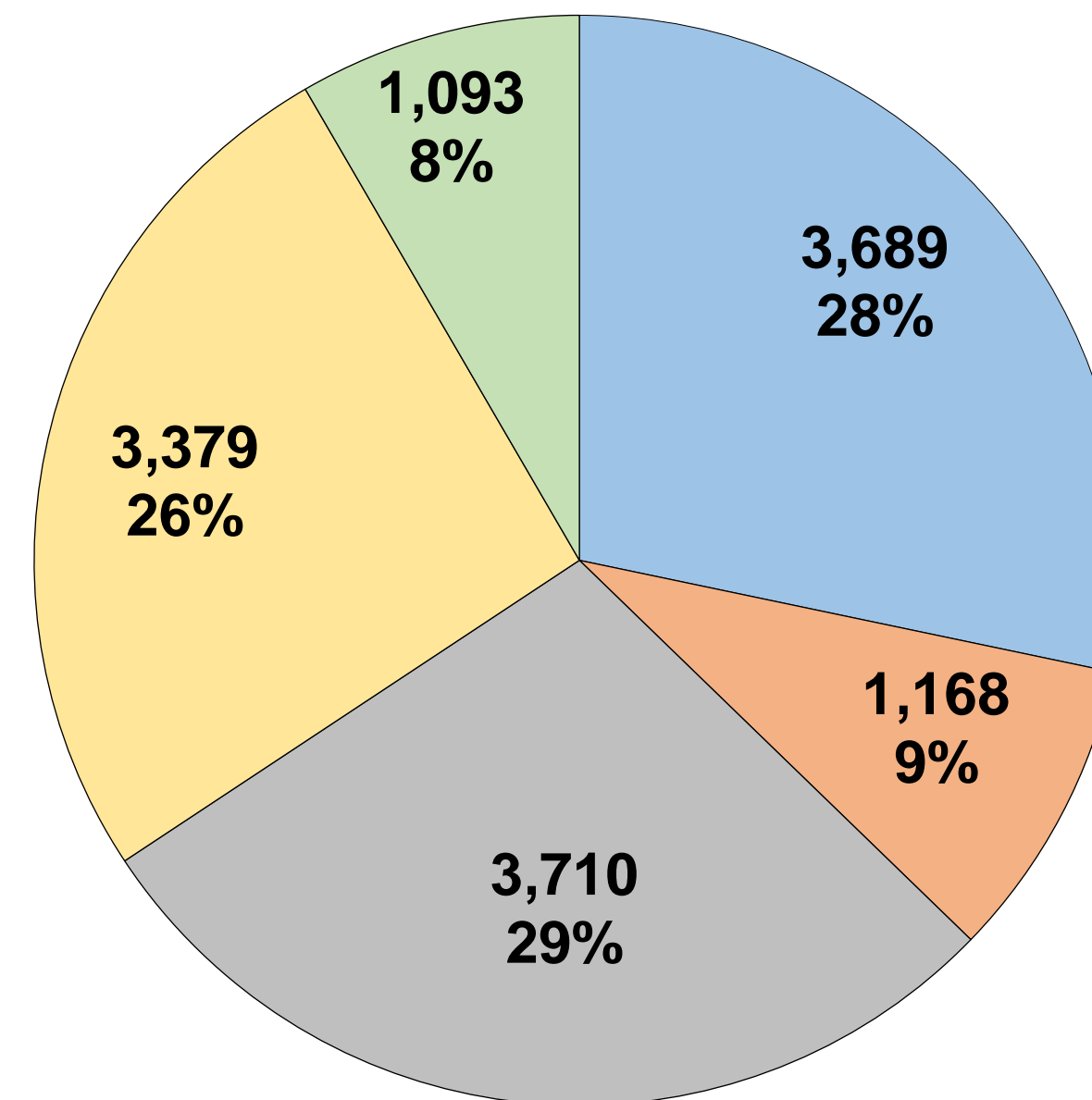
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΕΙΚΟΝΑ – ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΑΠΑΝΩΝ Π/Υ ΓΙΑ ΤΟ 2023 ΚΑΙ 2024

Ποσοστιαία Κατανομή 2023*

Ποσοστιαία Κατανομή 2024*

* Εξαιρούνται οι Επενδύσεις

■ Δαπάνες Προσωπικού ■ Λειτουργικές Δαπάνες ■ Μεταβιβάσεις ■ Δάνεια και Τόκοι ■ Κεφαλαιουχικές Δαπάνες

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ

2022-2026

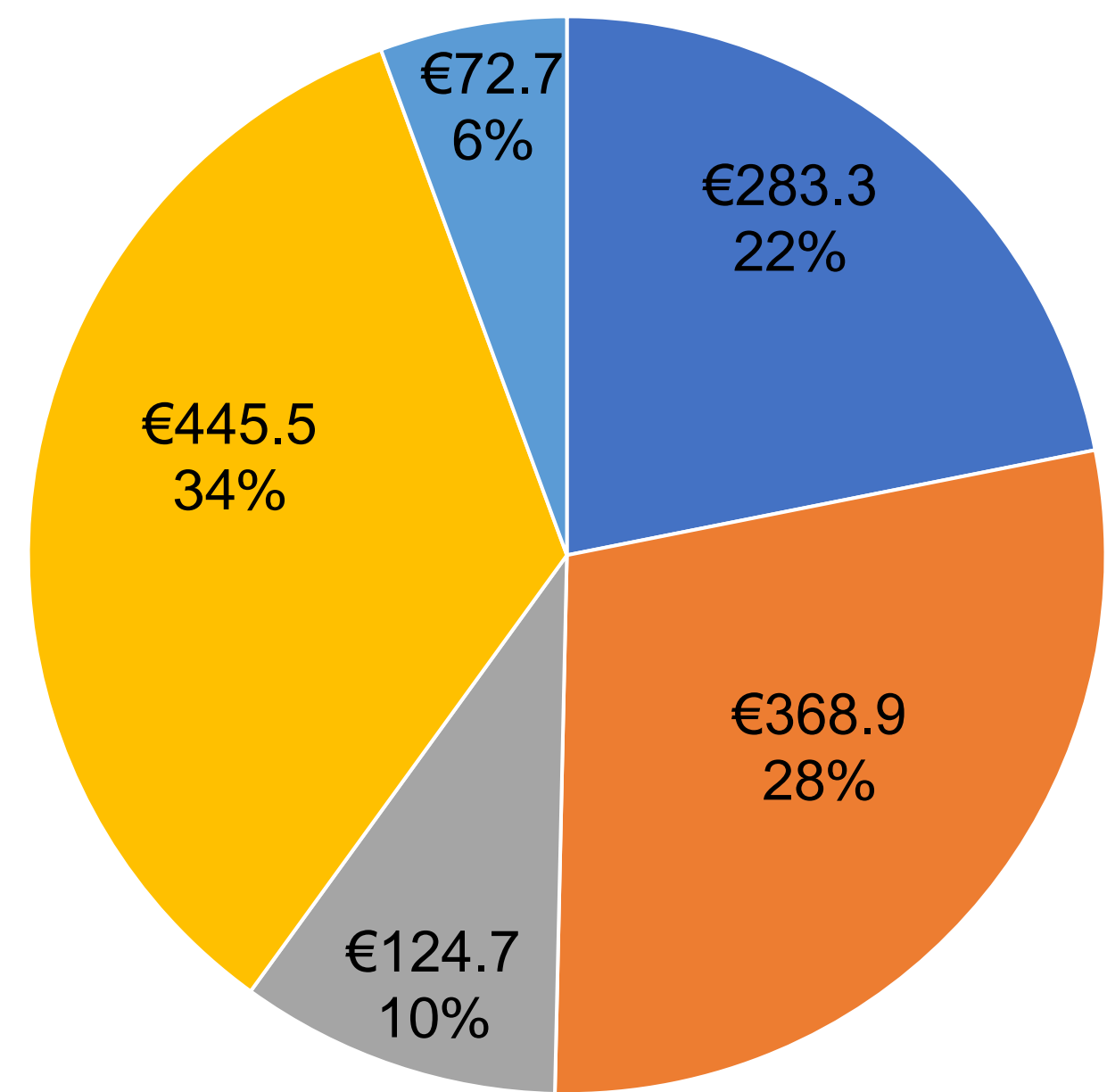
«Έμφαση σε
συγχρηματοδοτούμενα έργα και
έργα του Σχεδίου
Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας»

Ομάδα Λογαριασμών Αναπτυξιακών Δαπανών	Πραγματικές Δαπάνες 2022 €εκ.	Π/Υ 2023 €εκ.	Προσχέδιο Π/Υ 2024 €εκ.	Σύγκριση 2024 / 2023 (% ετήσιας μεταβολής)	Προσχέδιο Π/Υ 2025 €εκ.	Σύγκριση 2025 / 2024 (% ετήσιας μεταβολής)	Προσχέδιο Π/Υ 2026 €εκ.	Σύγκριση 2026 / 2025 (% ετήσιας μεταβολής)
Μεταβιβάσεις	267,6	283,3	349,7	23,5%	304,4	-13,0%	301,1	-1,1%
Άλλα Συγχρηματοδοτούμενα Έργα και Σχέδια	131,7	368,9	450,7	22,2%	431,9	-4,2%	379,5	-12,1%
Δαπάνες Κεφαλαίου	85,3	124,7	148,4	18,9%	126,1	-15,0%	97,2	-22,9%
Έργα Υπό Κατασκευή	269,3	445,5	454,2	1,9%	392,1	-13,7%	351,5	-10,4%
Άλλα	28,2	72,7	75,9	4,4%	74,3	-2,0%	103,2	38,8%
ΣΥΝΟΛΟ	782,1	1.295,1	1.478,8	14,2%	1.328,8	-10,1%	1.232,5	-7,2%

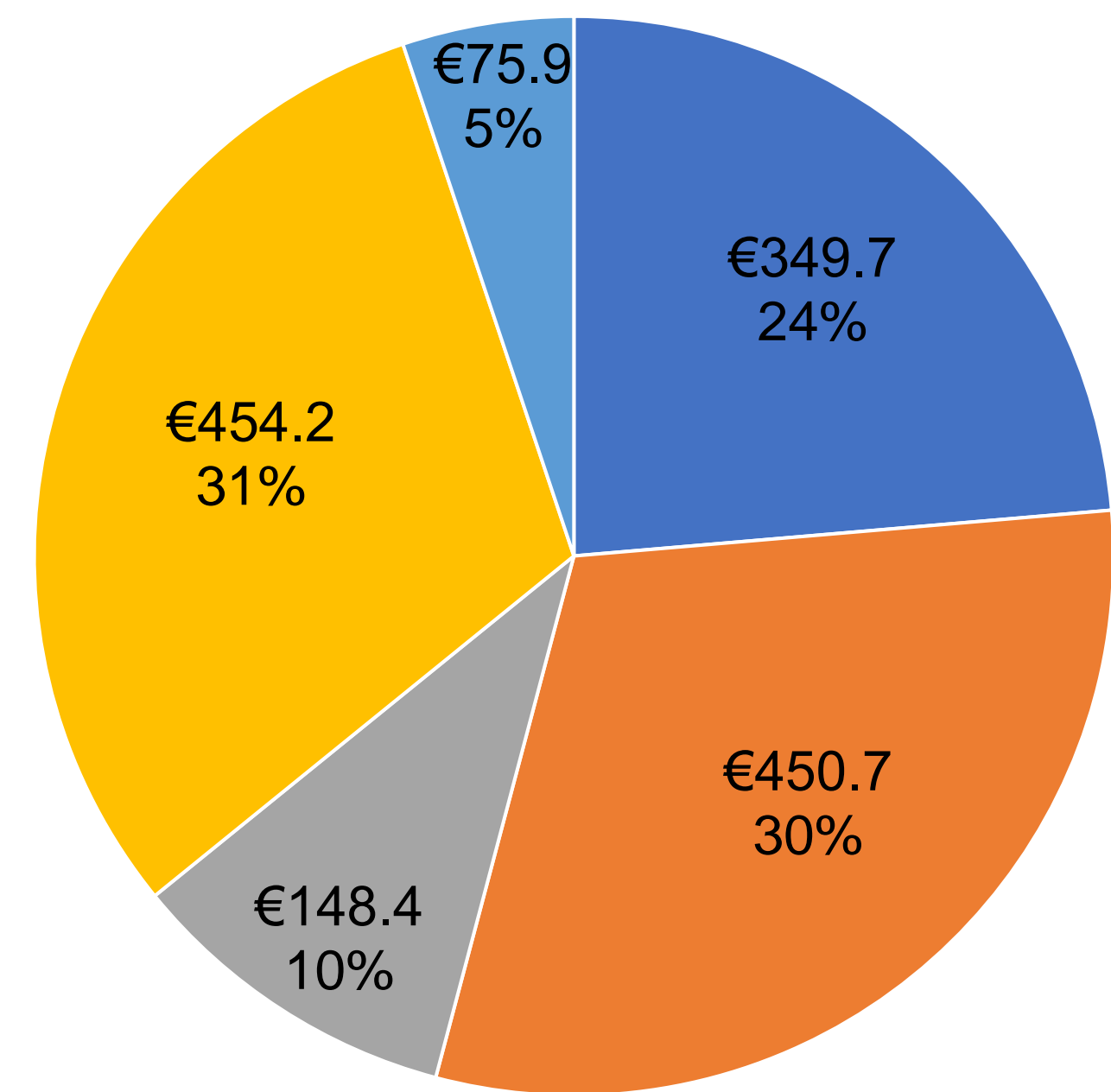

ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ 2024

Ποσοστιαία Κατανομή 2023 (€ σε εκ.)

Ποσοστιαία Κατανομή 2024 (€ σε εκ.)

■ Μεταβιβάσεις ■ Άλλα Συγχρηματοδοτούμενα Έργα και Σχέδια ■ Δαπάνες Κεφαλαίου ■ Έργα Υπό Κατασκευή ■ Άλλα

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ

Συνέχιση της προσπάθειας συγκράτησης του κρατικού μισθολογίου, περιλαμβανομένης και της απασχόλησης με μείωση της συνολικής απασχόλησης στο Δημόσιο Τομέα, όπως εμφανίζεται στον πίνακα πιο κάτω, κατά 2.970 άτομα κατά την περίοδο 2012-2023 (52.267 υπηρετούντες την 1.1.2012 και 49.295 στις 20.6.2023).

ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΣΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ ΤΟΜΕΑ 2012 - 2023

(ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑ, ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ, ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ, ΣΤΡΑΤΟΣ, ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ, ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ, ΚΡΑΤΙΚΟΙ ΑΞΙΩΜΑΤΟΥΧΟΙ ΚΑΙ ΩΡΟΜΙΣΘΙΟ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ)

		2012	2018	2023
		Υπαλλήλοι 1.1.2012	Υπαλλήλοι 31.12.2018	Υπαλλήλοι 30.6.2023
A.	Δημόσια Υπηρεσία -Σύνολο	19,529	17,429	17,699
B.	Εκπαίδευση - Σύνολο	12,789	13,008	14,431
Γ.	Δικαστική Υπηρεσία	104	118	157
Δ.	Κυπριακός Στρατός (συμπεριλαμβανομένων και των Εθελοντών Πενταετούς Υπηρεσίας, για τους οποίους δεν υπάρχουν μόνιμες θέσεις)	4,080	4,137	4,168
Ε.	Αστυνομία (συμπεριλαμβανομένων και των Ειδικών Αστυφυλάκων για τους οποίους δεν υπάρχουν μόνιμες θέσεις)	5,373	4,942	5,209
Στ.	Πυροσβεστική Υπηρεσία	723	657	674
Ζ.	Κρατικοί Αξιωματούχοι	121	122	129
Η.	Ωρομίσθιο Κυβερνητικό Προσωπικό - Σύνολο	9,548	8,554	6,828
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ		52,267	48,967	49,295

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ

- Μείωση του συνολικού αριθμού νέων/ πρόσθετων μόνιμων θέσεων για το έτος 2024 σε σχέση με τα έτη 2021, 2022 και 2023: για το έτος 2024 προωθείται η δημιουργία 241 θέσεων και η κατάργηση 189 θέσεων, συνεπώς, η συνολική αύξηση θέσεων ανέρχεται στις 52. Για τα έτη 2021, 2022 και 2023 η συνολική αύξηση θέσεων ανήλθε στις 61, 238 και 485, αντίστοιχα.

Σύνοψη Ρυθμίσεων Προϋπολογισμών 2021 - 2024 (Δημιουργία + Κατάργηση μόνιμων θέσεων)
(Ετήσιων και Συμπληρωματικών Προϋπολογισμών)

Προϋπολογισμός		Δημιουργία Θέσεων	Κατάργηση Θέσεων	Συνολική Μείωση/Αύξηση μόνιμων θέσεων ανά έτος
Ετήσιος/ Συμπληρωματικός/ Νομοσχέδιο.				
2021	Ετήσιος και Συμπληρωμ. Προϋπ. 2021	+402	-341	+61
2022	Ετήσιος και Συμπληρωμ. Προϋπ. 2022	+529	-291	+238
2023	Ετήσιος και Συμπληρωμ. Προϋπ. 2023	+935	-450	+485
2024	Νομοσχέδιο Προϋπ. 2024	+241	-189	+52

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΠΡΩΤΟΓΕΝΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ*

ΣΤΟΝ Π/Υ 2024 ΚΑΙ ΜΔΠ 2024-2026 (1/2)

Υπουργείο / Υφυπουργείο/ Ανεξάρτητες/Συνταγματικές Υπηρεσίες		Πραγματικές Δαπάνες 2022 €εκ.	Εγκεκριμένος Προϋπολογ. 2023 €εκ.	Προϋπολογ. 2024 €εκ.	Σύγκριση 2024 / 2023 (% ετήσιας μεταβολής)	Προϋπολογ. ΜΔΠ 2025 €εκ.	Σύγκριση 2025 / 2024 (% ετήσιας μεταβολής)	Προϋπολογ. ΜΔΠ 2026 €εκ.	Σύγκριση 2026 / 2025 (% ετήσιας μεταβολής)
0101	Προεδρία και Προεδρικό Μέγαρο	9,86	9,08	9,33	2,7%	9,20	-1,4%	9,30	1,0%
0103	Υπουργικό Συμβούλιο	0,14	0,15	0,18	19,8%	0,18	0,9%	0,18	0,7%
0104	Βουλή των Αντιπροσώπων	27,49	31,49	32,94	4,6%	33,97	3,1%	34,98	3,0%
0105	Δικαστική Υπηρεσία	41,07	55,38	57,62	4,0%	56,99	-1,1%	55,90	-1,9%
0201	Νομική Υπηρεσία	59,93	32,90	27,77	-15,6%	29,48	6,2%	29,96	1,6%
0202	Ελεγκτική Υπηρεσία	6,38	8,00	9,17	14,7%	9,96	8,6%	9,96	0,0%
0203	Επιτροπή Δημόσια Υπηρεσίας	0,94	0,99	1,14	15,0%	1,23	7,6%	1,25	1,4%
03	Ανεξάρτητες Υπηρεσίες	26,64	28,07	30,91	10,1%	30,04	-2,8%	30,48	1,5%
0321	Υφυπουργείο Έρευνας, Καινοτομίας και Ψηφιακής Πολιτικής	80,59	119,65	160,54	34,2%	144,25	-10,1%	116,77	-19,1%
0322	Υφυπουργείο Τουρισμού	56,48	53,51	65,20	21,8%	53,81	-17,5%	53,89	0,1%
0323	Υφυπουργείο Ναυτιλίας	14,22	18,71	19,00	1,6%	17,55	-7,7%	17,48	-0,4%
0324	Υφυπουργείο Κοινωνικής Πρόνοιας	507,36	597,31	614,47	2,9%	620,83	1,0%	619,53	-0,2%
0325	Υφυπουργείο Πολιτισμού	4,72	29,05	51,30	76,6%	52,10	1,6%	51,61	-0,9%

* Συμπεριλαμβανομένου του προϋπολογισμού της Βουλής των Αντιπροσώπων και εξαιρουμένων των αποπληρωμών δανείων, τόκων και επενδύσεων.

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΠΡΩΤΟΓΕΝΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ*

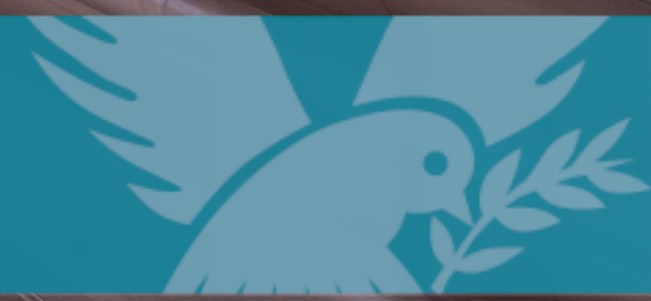
ΣΤΟΝ Π/Υ 2024 ΚΑΙ ΜΔΠ 2024-2026 (2/2)

Υπουργείο / Υφυπουργείο/ Ανεξάρτητες/Συνταγματικές Υπηρεσίες		Πραγματικές Δαπάνες 2022 €εκ.	Εγκεκριμένος Προϋπολογ. 2023 €εκ.	Προϋπολογ. 2024 €εκ.	Σύγκριση 2024 / 2023 (% ετήσιας μεταβολής)	Προϋπολογ. ΜΔΠ 2025 €εκ.	Σύγκριση 2025 / 2024 (% ετήσιας μεταβολής)	Προϋπολογ. ΜΔΠ 2026 €εκ.	Σύγκριση 2026 / 2025 (% ετήσιας μεταβολής)
11	Υπουργείο Άμυνας	506,29	524,67	553,11	5,4%	553,12	0,0%	556,44	0,6%
12	Υπ. Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος	389,86	350,95	402,58	14,7%	405,06	0,6%	374,74	-7,5%
13	Υπ. Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	326,13	389,40	452,85	16,3%	459,63	1,5%	465,70	1,3%
14	Υπ. Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας	61,09	163,84	189,59	15,7%	163,06	-14,0%	116,97	-28,3%
15	Υπ. Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	728,59	621,26	800,26	28,8%	845,34	5,6%	884,56	4,6%
16	Υπουργείο Εσωτερικών	553,36	641,56	717,99	11,9%	704,38	-1,9%	688,88	-2,2%
17	Υπουργείο Εξωτερικών	88,90	102,47	111,41	8,7%	114,19	2,5%	119,61	4,7%
18	Υπουργείο Οικονομικών	1.293,28	1.819,89	2.066,67	13,6%	2.156,29	4,3%	2.238,15	3,8%
19	Γενικό Λογιστήριο	53,78	81,34	97,76	20,2%	101,03	3,3%	100,93	-0,1%
20	Υπ. Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας	1.237,12	1.247,19	1.445,09	15,9%	1.450,44	0,4%	1.466,95	1,1%
21	Υπ. Μεταφορών Επικοινωνιών και Έργων	388,17	431,33	452,32	4,9%	472,44	4,4%	442,31	-6,4%
22	Υπουργείο Υγείας	1.238,40	1.142,20	1.291,28	13,1%	1.316,91	2,0%	1.327,36	0,8%
ΣΥΝΟΛΟ		7.700,79	8.500,39	9.660,47	13,6%	9.801,49	1,5%	9.813,87	0,1%

* Συμπεριλαμβανομένου του προϋπολογισμού της Βουλής των Αντιπροσώπων και εξαιρουμένων των αποπληρωμών δανείων, τόκων και επενδύσεων.

Σημαντικές δαπάνες την τριετία 2024-2026

ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΤΗΝ ΤΡΙΕΤΙΑ

2024-2026

- *Κοινωνικές παροχές €5,94 δις.*
- *Συγχρηματοδοτούμενα Έργα €1,28 δις.*
- *Έξοδα Λειτουργίας €1,02 δις.*
- *Δρόμοι €414,01 εκ.*
- *Συντηρήσεις και επιδιορθώσεις €356,01εκ.*
- *Κατασκευαστικά έργα €220,72 εκ.*
- *Έργα υποδομής €139,70 εκ.*

ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΠΑΡΟΧΕΣ ΤΗΝ ΤΡΙΕΤΙΑ 2024-2026

*Στήριξη ευάλωτων ομάδων, φοιτητών/ παιδιών/ ασθενών, άλλες χορηγίες,
συνολικού ύψους €5,94 δις. Ενδεικτικά:*

- *Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα (€615 εκ.)*
- *Παροχή Επιδόματος Τέκνου (€375 εκ.)*
- *Χορηγία σε Συνταξιούχους (€285 εκ.)*
- *Παροχή Κοινωνικής Σύνταξης (€272,8 εκ.)*
- *Στεγαστικά Σχέδια (€276,03 εκ.)*
- *Παροχή Φοιτητικής Χορηγίας (€152,4 εκ.)*
- *Σχέδιο Επιχορήγησης Επιτοκίου για στεγαστικά/ επιχειρηματικά δάνεια και Σχέδια Εστία/ Οικία και Σχέδιο Ενοίκιο Έναντι Δόσης (€158 εκ.)*
- *Πρόγραμμα Κρατικών Υποτροφιών – Χορηγία στο Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών (€26,4εκ.)*
- *Παροχή Επιδόματος Μάνας (€21,6 εκ.)*

ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΕΡΓΑ (2024-2026)

«Προώθηση σημαντικών έργων που θα ενισχύσουν την ευημερία του πολίτη πχ μεταφορές, πολιτισμός, υγεία.»

Ενδεικτικά παρατίθενται σημαντικά έργα τα οποία χρηματοδοτούνται από εθνικούς πόρους:

Έργο	Συνολικό Κόστος € εκ.	Προσχέδιο Π/Υ		
		2024 € εκ.	2025 € εκ.	2026 € εκ.
Νέο Κυπριακό Μουσείο	143,9	24,0	20,0	20,0
Ανέγερση Δικαστικού Μεγάρου Λευκωσίας	119,0	0,4	0,5	5,0
Ανέγερση νέου κτηρίου Γενικού Χημείου	101,2	10,1	7,1	16,7
Κατασκευή αυτοκινητόδρομου Αστρομερίτη - Ευρύχου	88,6	18,5	18,0	18,0
Κατασκευή δρόμου Πάφου – Πόλης Χρυσοχούς	86,8	18,2	18,5	14,2
Δρόμος Λευκωσίας - Παλαιχωρίου - Αγρού	78,5	13,0	13,0	13,0
Βελτίωση/Κατασκευή των Λεωφ. Ιπποκράτους και Αργυρουπόλεως στη Λακατάμεια και στο Στρόβολο	30,7	8,8	6,5	3,1
Κεντρικά Γραφεία Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας	22,3	6,5	5,1	0,0

ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΕΡΓΑ (2024-2026)

Ενδεικτικά παρατίθενται σημαντικά έργα τα οποία χρηματοδοτούνται από το ΣΑΑ:

Έργο	Συνολικό Κόστος € εκ.	Προσχέδιο Π/Υ		
		2024 € εκ.	2025 € εκ.	2026 € εκ.
Ανέγερση Νέας Τεχνικής Σχολής Λεμεσού και Παραρτήματος Παιδαγωγικού Ινστιτούτου - Δήμος Λεμεσού	33,7	9,0	9,0	6,7
Έργα Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας	37,5	4,9	14,6	17,7
Εξοικονομώ - Αναβαθμίζω Κατοικίες «Repower EU»	30,0	7,0	19,0	4,0
Σχέδιο για Δημιουργία Δομών για Παιδιά, Εφήβους και Ενήλικες	17,7	7,7	4,4	4,0
Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα για το Τμήμα Φορολογίας	16,9	3,2	0	0
Εγκατάσταση Φωτοβολταϊκών Συστημάτων Συμψηφισμού Μετρήσεων σε Δημόσια Σχολικά Κτίρια	14,0	0,7	0,7	0,7
Ανέγερση νέου κτηρίου για τη στέγαση του Ειδικού Σχολείου «Αποστόλου Λουκά» και του Αναρρωτηρίου «Ερυθρού Σταυρού» - Δήμος Λεμεσού	13,2	4,2	3,4	0
Ηλεκτρονική Δικαιοσύνη «η-Δικαιοσύνη»	6,9	0,9	0,9	0,9
Σχέδιο Επιδότησης της αναβάθμισης ιατρικού εξοπλισμού των Ιδιωτικών Νοσηλευτηρίων	5,0	3,5	1,5	0

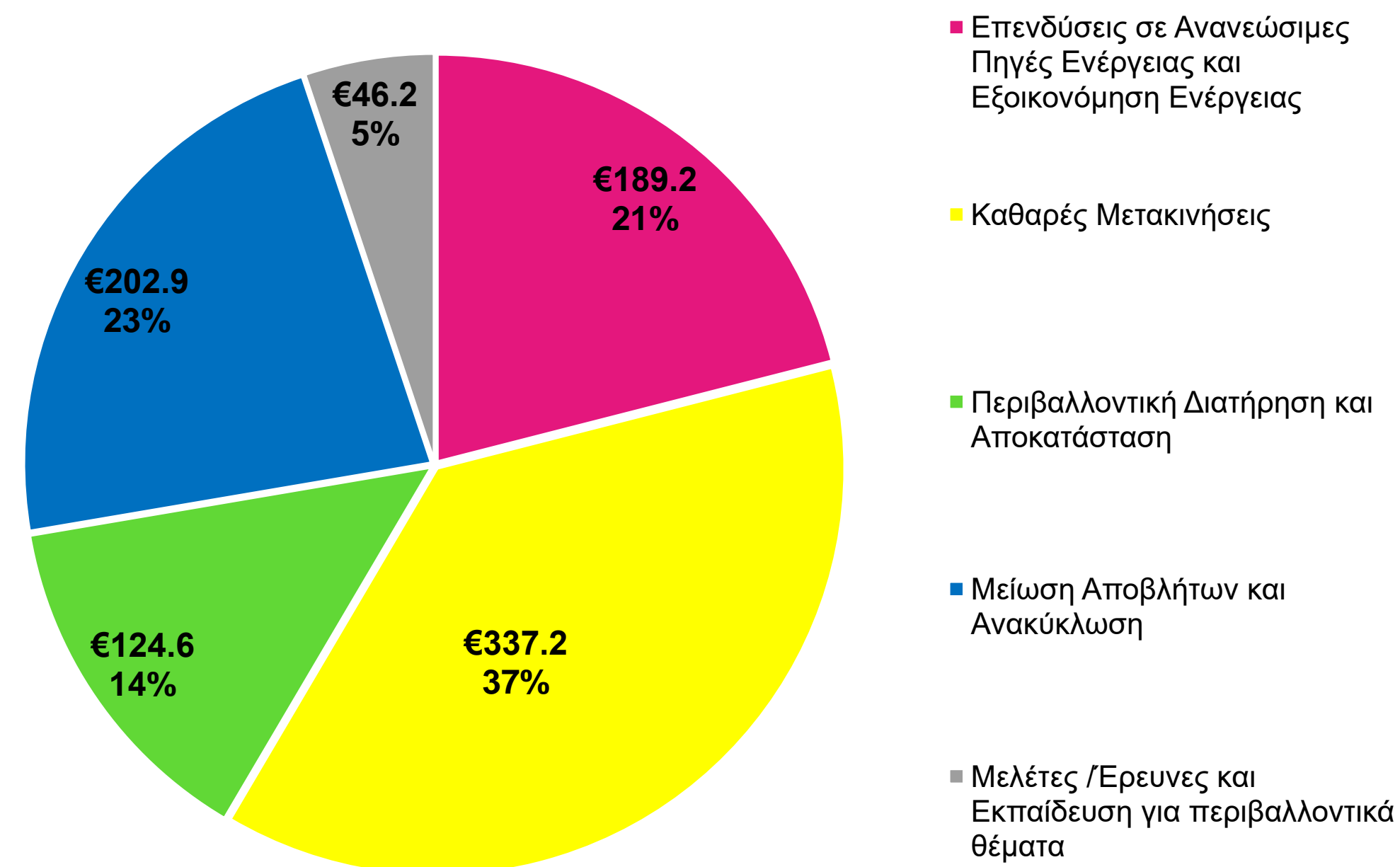

ΠΡΑΣΙΝΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ (2024-2026)

Πρωθούνται σχέδια/ έργα/ δράσεις συνολικής αξίας €900,1 εκ., ως ακολούθως:

- Επενδύσεις σε Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και Εξοικονόμηση Ενέργειας (€189,2 εκ.)
- Καθαρές Μετακινήσεις (€337,2 εκ.)
- Περιβαλλοντική Διατήρηση και Αποκατάσταση (€124,6 εκ.)
- Μείωση Αποβλήτων και Ανακύκλωση (€202,9 εκ.)
- Μελέτες/Ερευνες και Εκπαίδευση για περιβαλλοντικά θέματα (€46,2 εκ.)

Πράσινες Δαπάνες (€ εκ.)

Κυριότερα Έργα: Δημόσιες Επιβατικές Μεταφορές, Υδατικά Έργα, Σχέδια Εξοικονόμησης και Ενεργειακής Αναβάθμισης, Σχέδιο Επιχορήγησης για την Αγορά Ηλεκτροκίνητων Οχημάτων, Δίκτυο Ποδηλατοδρόμων για Σύνδεση Πανεπιστημίων με Κέντρο Λευκωσίας και Αντιπυρικές Δράσεις.

ΕΡΓΑ ΨΗΦΙΑΚΟΥ ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΥ (2024-2026)

Προώθηση σημαντικών έργων ηλεκτρονικής διακυβέρνησης και ψηφιοποίησης συνολικού ύψους €288,3 εκ.:

○ Έργα Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης

Ενδεικτικά έργα: Σύστημα Ηλεκτρονικής Δικαιοσύνης (e-justice), Ενοποιημένο Πληροφοριακό Σύστημα Τμήματος Φορολογίας, εκσυγχρονισμός του συστήματος Τελωνείων και Ηλεκτρονικών Πληρωμών, Αναβάθμιση του Συστήματος Πληροφοριών Γης για το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, Σύστημα Ιππόδαμος για το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως, Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα για το Τμήμα Εφόρου Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη.

Ανάπτυξη νέων ψηφιακών δημόσιων υπηρεσιών.

○ Διαμόρφωση έξυπνων πόλεων.

○ Έξυπνο σύστημα μεταφορών με τη χρήση τεχνολογίας ψηφιακού διδύμου.

○ Σχέδιο Χορηγιών για τη ψηφιακή αναβάθμιση των επιχειρήσεων.

ΣΤΗΡΙΞΗ ΣΤΙΣ ΑΡΧΕΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ (ΑΤΑ)

- Για κάλυψη των λειτουργικών δαπανών των ΑΤΑ (39 Δήμων - 9 κατεχομένων και 487 Κοινοτικών Συμβουλίων – 137 κατεχομένων) παραχωρείται κρατική χορηγία, με κατανομή, σύμφωνα με πληθυσμιακά κριτήρια. Η κρατική χορηγία προς τις ΑΤΑ αποτελεί σημαντικό μέρος των συνολικών τους εσόδων.
- Συγκεκριμένα, στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Εσωτερικών για το 2024 και ΜΔΠ 2024-2026 έχει περιληφθεί πρόνοια για κρατική χορηγία. Λαμβάνει υπόψη την υλοποίηση της Μεταρρύθμισης της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, η οποία θα τεθεί σε ισχύ την 01.07.2024:

Χορηγία	2024	2025	2026
Δήμοι Ελεύθερων Περιοχών	€95.550.000	€117.000.000	€117.000.000
Κοινοτικά Συμβούλια των Ελεύθερων Περιοχών	€17.550.000	€18.000.000	€18.000.000
Εκτοπισθείσες Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης	€4.700.000	€4.700.000	€4.700.000
Σύνολο	€117.800.000	€139.700.000	€139.700.000

Βέλτιστη Αξιοποίηση Εργαλείων και Πολιτικών Ε.Ε.

ΠΟΛΥΕΤΕΣ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ (ΠΔΠ)

<i>Εκ. Ευρώ (Τιμές 2018)</i>	ΠΔΠ 2014-2020	ΠΔΠ 2021-2027	Next Generation EU	Σύνολο ΠΔΠ 2021-2027
Πολιτική Συνοχής	853	851		851
REACT EU (top up Πολιτικής Συνοχής)			124	124
Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας			968	968
Κοινή Γεωργική Πολιτική:	525	478		489
Άμεσες Πληρωμές	357	296		296
Μέτρα Αγοράς	33	29		29
Αγροτική Ανάπτυξη	135	153	11	164
Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης		39	53	92
Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας	41	37		37
Ταμεία Ασύλου και Διαχείρισης Συνόρων	73	50		50
Σύνολο	1492	1455	1156	2611

ΕΘΝΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

5 Άξονες Πολιτικής

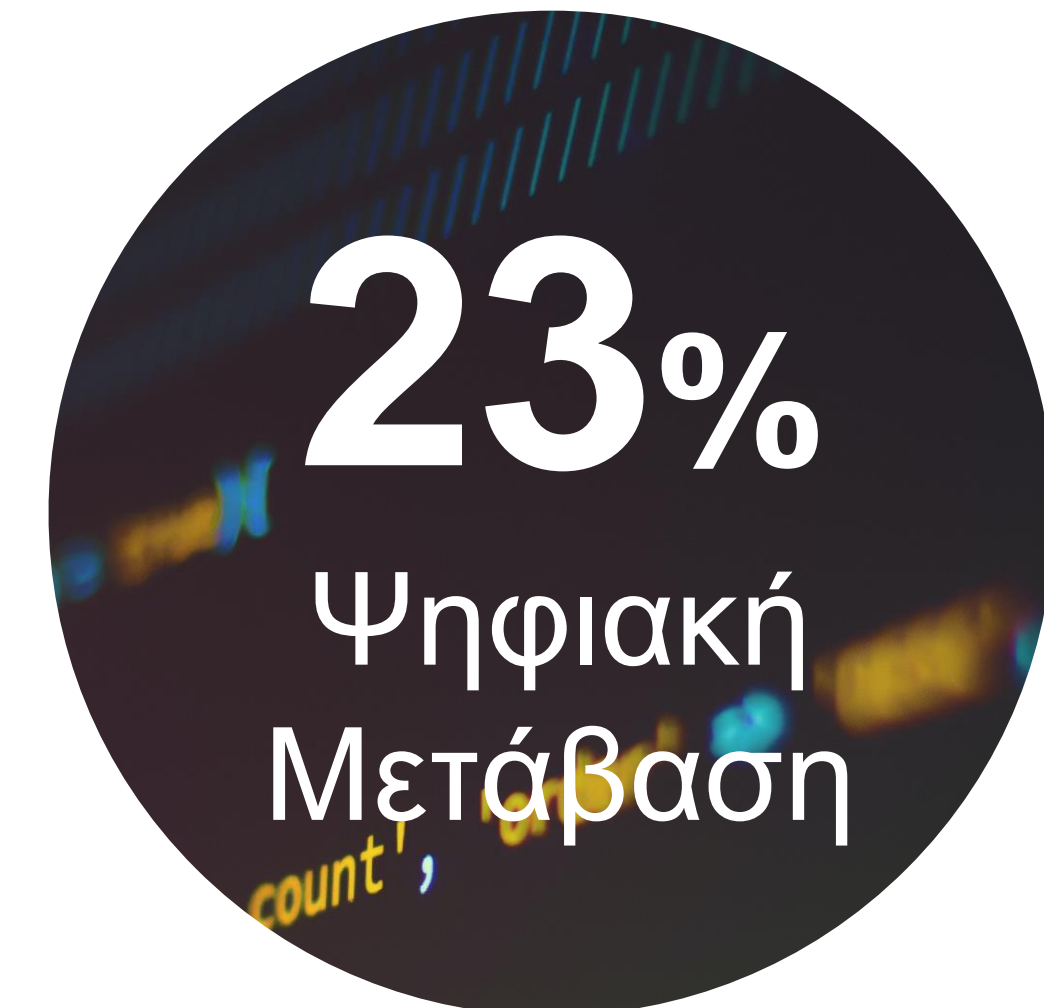
- Δημόσια υγεία και πολιτική προστασία - €74 εκ.
- Ταχεία μετάβαση σε μια πράσινη οικονομία - €448 εκ.
- Ενίσχυση της ανθεκτικότητας και της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας - €422 εκ.
- Προς μια ψηφιακή εποχή - €89 εκ.
- Απασχόληση, κοινωνική προστασία, εκπαίδευση και ανθρώπινο δυναμικό - €173 εκ.

Κινητοποίηση πρόσθετων ιδιωτικών κεφαλαίων ύψους €1 δισ.

ΕΘΝΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

Μεταρρυθμίσεις, επενδύσεις, πράσινη και ψηφιακή μετάβαση

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΠΤΩΣΗ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

Σημαντικός θετικός οικονομικός αντίκτυπος.

Ως αποτέλεσμα της εφαρμογής του Σχεδίου, θα ευεργετηθεί το σύνολο της οικονομίας και της κοινωνίας.

Σύμφωνα με την Μελέτη Οικονομικού Αντικτύπου, το ΣΑΑ μεσοπρόθεσμα (5ετία):

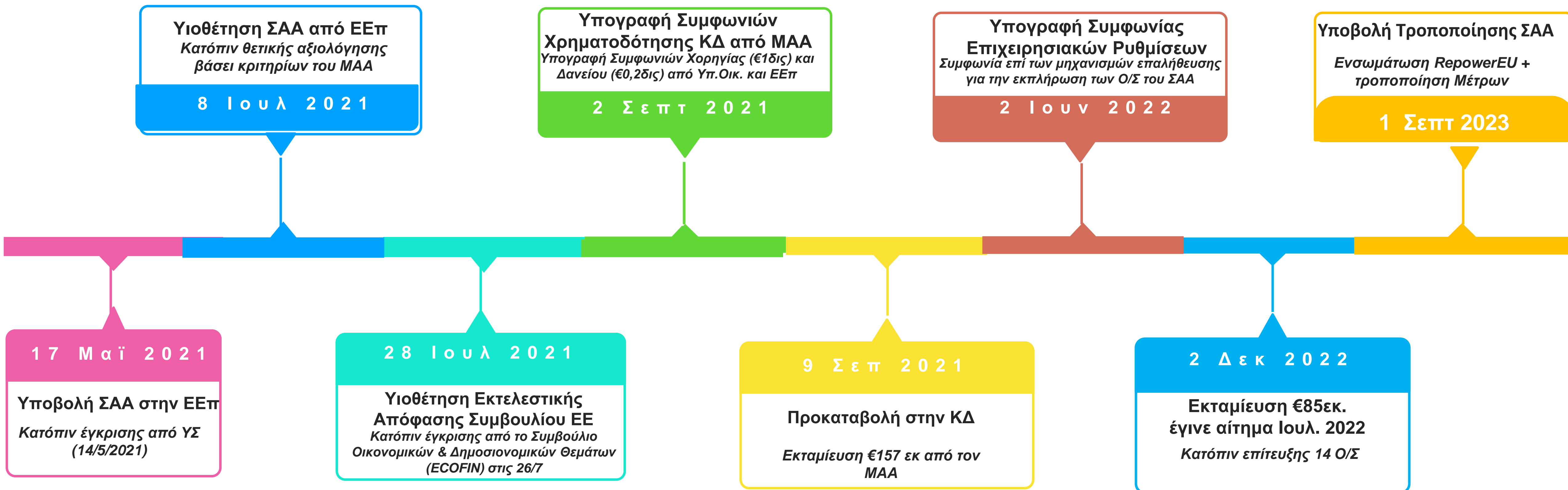
- Συμβολή στην οικονομική ανάπτυξη της Κύπρου, οδηγώντας σε αύξηση του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος (ΑΕγχΠ) της Κύπρου σωρευτικά κατά περίπου 7%.
- Δημιουργία περι των 11 χιλιάδων νέων θέσεων εργασίας, υψηλής προστιθέμενης αξίας

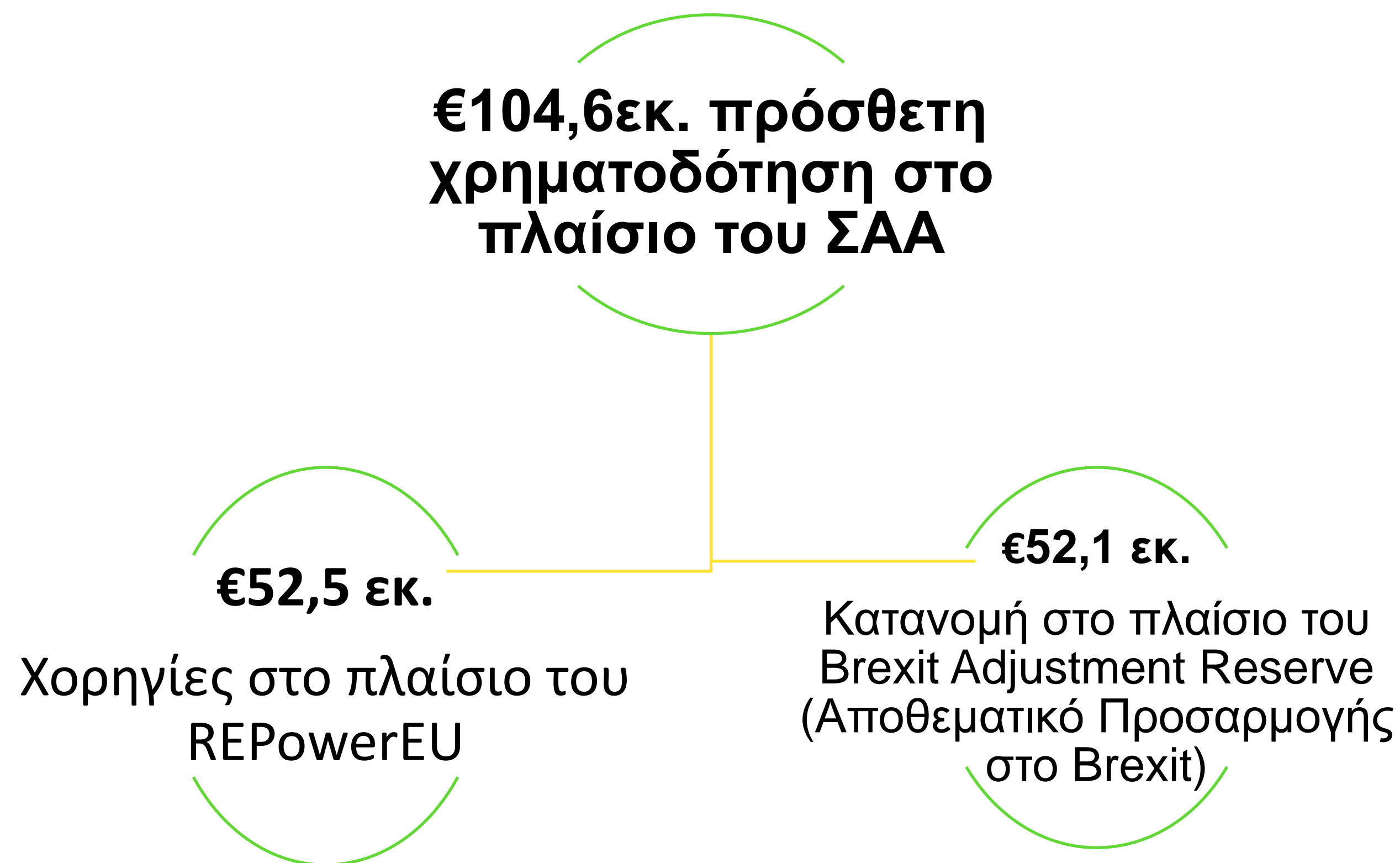
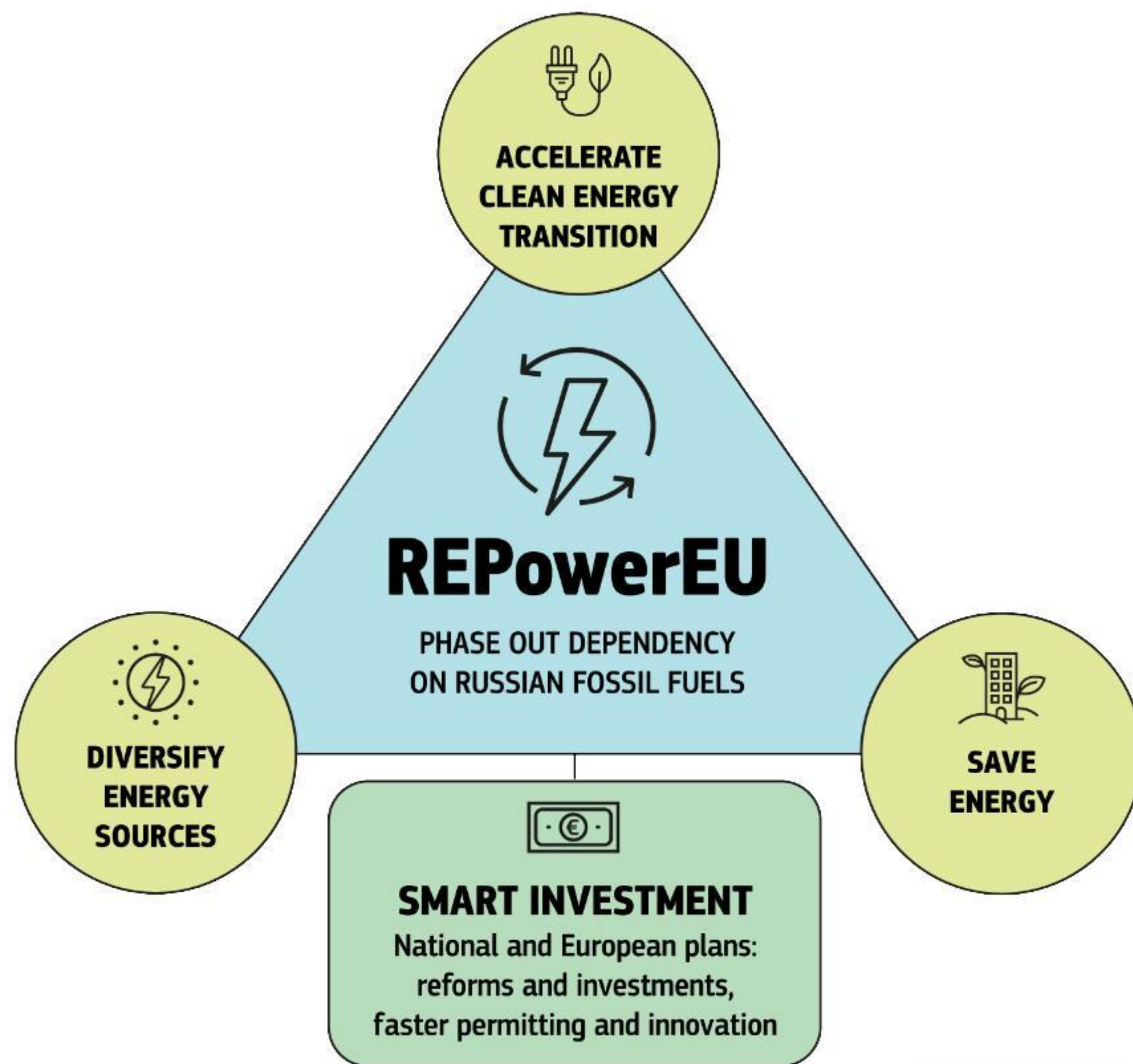
(Οι εκτιμήσεις έγιναν το 2021, πριν από τον πόλεμο στην Ουκρανία)

ΕΘΝΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

ΝΕΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ REPowerEU

ΑΝΑΘΕΩΡΗΜΕΝΟ ΣΧΕΔΙΟ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ, Νέο Κεφάλαιο

Χρηματοδότηση νέου κεφαλαίου
REPowerEU (+€104,6 εκ.)

Προσθήκη νέου Κεφαλαίου REPowerEU (Άρθρο 21 (γ)):

Νέα μέτρα ή αναβάθμιση υφιστάμενων σχεδίων για παρεμβάσεις σε:

- ΑΠΕ & Ενεργειακή αναβάθμιση (π.χ. κατοικίες/ευάλωτοι, ΑΤΑ, ενεργειακές κοινότητες, μεγάλες επιχειρήσεις)
- ηλεκτροκίνηση, και
- Ε&Κ στην πράσινη μετάβαση

Τροποποίηση του ΣΑΑ, στη βάση:

(α) της μείωσης της χρηματοδοτικής κατανομής στην Κύπρο από τον ΜΑΑ κατά €90 εκ. (Άρθρο 18(2)) ή (β) λόγω αντικειμενικών περιστάσεων (Άρθρο 21):

- Αφαίρεση μέτρων
- Μετάθεση χρονοδιαγράμματος υλοποίησης υφιστάμενων μέτρων/στόχων/οροσήμων
- Αλλαγή μέτρου (περιγραφή) / στόχων / οροσήμων

Μείωση Χρηματοδοτικής
Συνεισφοράς (-€90 εκ.)

	Κοινοτική Συνεισφορά (€εκ.)	Ποσοστό συγχρηματο- δότησης	Εθνική Συνεισφορά (€εκ.)	Συνολικός Προϋπολογισμός (€εκ.)
Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης	466,93	60%	311,28	778,21
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+	222,21	60%	148,14	370,34
Ταμείο Συνοχής	178,32	85%	31,47	209,79
Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης	101,11	70%	43,33	144,45
Σύνολο Προγράμματος "ΘΑΛΕΙΑ"	968,57		534,22	1.502,79
"Διευκόλυνση Συνδέοντας την Ευρώπη"	54,97	85%	9,70	64,67
"Ευρωπαϊκή Εδαφική Συνεργασία"	36,66	80%	9,16	45,82
REACT EU (Επιπλέον κατανομή για την περίοδο 2014-2020 προς αντιμετώπιση των επιπτώσεων της πανδημίας COVID 19)	132	100%		132
Σύνολο 2021-2027	1.192,19		553,09	1.745,28

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗΣ – Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «ΘΑΛΕΙΑ 2021-2027»

Κατανομή για την Κύπρο €968εκ., με σύνολο δημοσίων επενδύσεων €1,8δισ

Υλοποίηση επενδύσεων με επικέντρωση για έξυπνη και πράσινη μετάβαση.

Οι δράσεις περιλαμβάνουν στήριξη στην:

- Έρευνα & Καινοτομία
- Ψηφιοποίηση
- Τοπική Ανάπτυξη
- Βιώσιμη Κινητικότητα/ Μεταφορές
- Επιχειρηματικότητα/ ΜΜΕ
- Αποθήκευση Ενέργειας και Αναβάθμιση Ηλεκτρικού Δικτύου
- Ενεργειακή Αναβάθμιση/Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας
- Κλιματική Αλλαγή
- Κυκλική Οικονομία
- Απασχόληση και Κοινωνική Ένταξη
- Εκπαίδευση / Κατάρτιση

- Τον Ιούλιο 2022, το Πρόγραμμα «ΘΑΛΕΙΑ2021-2027» εγκρίθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή καθιστώντας την Κύπρο το πρώτο Κράτος Μέλος που έχει την έγκριση του επενδυτικού της Προγράμματος
- Το Πρόγραμμα παρουσιάζει ήδη ικανοποιητικό βαθμό ενεργοποίησης καθώς έργα που αντιστοιχούν πέραν του 50% του προϋπολογισμού του έχουν ήδη αρχίσει υλοποίηση.

56

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΠΤΩΣΗ – Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «ΘΑΛΕΙΑ 2021-2027»

Σημαντικός θετικός οικονομικός αντίκτυπος.

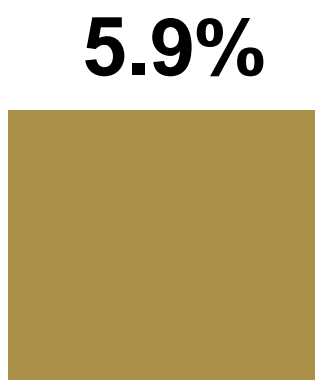
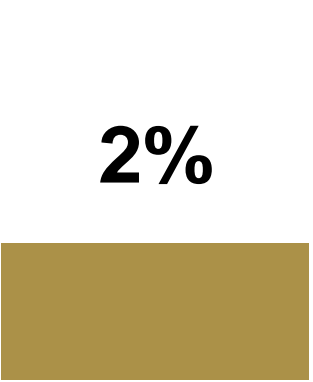
Μελέτη
Οικονομικού
Αντικτύπου

Βραχυπρόθεσμα
(επόμενα
3 χρόνια)

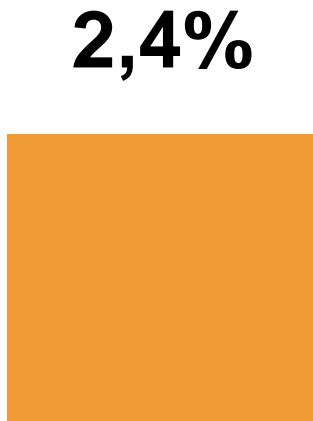
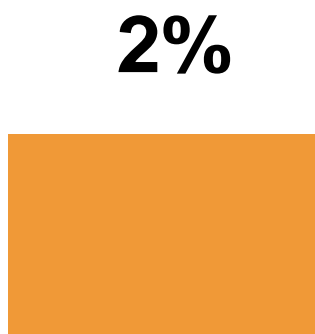
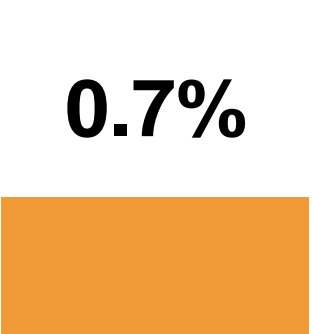
Μεσοπρόθεσμα
(επόμενα
9 χρόνια)

Μακροπρόθεσμα
(επόμενα
20 χρόνια)

Αύξηση
του ΑΕγχΠ
της Κύπρου
σωρευτικά

Αύξηση
απασχόλησης

Σύμφωνα με τη Μελέτη Οικονομικού Αντικτύπου που διενεργήθηκε από το Τμήμα Οικονομικών Ερευνών του Πανεπιστημίου Κύπρου, οι επενδύσεις που προωθούνται στα πλαίσια του Προγράμματος «ΘΑΛΕΙΑ 2021-2027», αναμένεται να έχουν σημαντικές θετικές επιπτώσεις στο ΑΕΠ και στην απασχόληση, σε σύγκριση με το σενάριο ανάπτυξης της οικονομίας χωρίς τις επενδύσεις του Προγράμματος.

Μεσοπρόθεσμα, το Πρόγραμμα «ΘΑΛΕΙΑ 2021-2027»:

■ Αναμένεται να αυξήσει το ΑΕΠ της Κύπρου κατά περίπου 5,9%.

■ Η απασχόληση αναμένεται να αυξηθεί κατά 2%. Η εν λόγω αύξηση της απασχόλησης αντιστοιχεί, στη δημιουργία περίπου 8.500 νέων θέσεων εργασίας.

Ευχαριστούμε

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

